

СКУЛЬПТУРИ, ЯКІ ВАБЛЯТЬ ТУРИСТІВ

СЕРЕДА
LIFE с. 21 30 жовтня 2019

№43
ТІЛЬКИ ПЕРЕВІРЕНІ ФАКТИ

ТЕРНОПОЛЯНКА В ТЕЛЕШОУ

ЛЮДИ с. 17 **1** блок

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

te.20minut.ua

СМЕРТЕЛЬНІ ДТП: КОГО ПОКАРАЛИ, А ДЕ ЗАТЯГУЮТЬ СПРАВИ

- ▶ 87 загинули, 531 людина отримала травми різного ступеня тяжкості. Ні, це не цифри із зони бойових дій. Це сумна статистика ДТП, які сталися на Тернопіллі у 2019-му
- ▶ Ми проаналізували ТОП-5 смертельних аварій і дізналися, на якому етапі слідство
- ▶ Звертаємося до учасників дорожнього руху: не сідайте п'яними за кермо, не порушуйте ПДР та будьте уважними

Основні причини ДТП: швидкість та інші порушення ПДР, п'яні водії, неуважність на дорозі. Найгірше – легковажність водіїв

Читайте **АНАЛІТИКА** с. 7

СЬОГОДНІ У НОМЕРІ

177

ВАКАНСІЯ ВІД ПРОВІДНИХ ФІРМ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Розпочався сезон опалення

Читайте **НОВИНИ** с. 6

У Тернополі буде крутий велопрокат

Читайте **МІСТО** с. 8

Виробництво та продаж

Аг

- Панелей
- Перемичок
- Фундаментних блоків
- Балконних плит
- Плит огорожі
- Товарного бетону
- Фібробетону

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ БЕТОННИЙ ЗАВОД

☎ 0500 600 400

вул. Бродівська, 48

вхідні **ДВЕРІ**

ВОРОТА АВТОМАТИЧНІ

під індивідуальні розміри гаражні, відкатні

підприємство **РИФ** м. Тернопіль, вул. Довженка, 18 тел.: (0352) 438030, (067) 7191371

www.rif.te.ua

ТЕРНОПІЛЬ **ПАЙОВА ЧАСТКА**

БУДКОНТРОЛЬ

Лучаківського - Тролейбусна

- будівництво комфорт-класу
- індивідуальне опалення
- клас енергозбереження «А»
- підземний паркінг
- персональний підхід

ЦЕГЛЯНИЙ БУДИНОК

офіс: вул. Київська, 7Д, тел.: (067) 128-51-71, (0352) 42-00-14, сайт: www.bud-control.te.ua

Т20П

Довідка і відгуки Тернополя на www.20.ua

Більше 659 000 відгуків вже написали тернополяни про заклади та послуги. Це допоможе Вам обрати найкраще!

ВІДСТОЯЛИ ЗЕЛЕНУ ЗОНУ НА «ДРУЖБІ»

Земля ■ Громадські активісти на сесії міськради 25 жовтня просили зберегти зелену зону на вул. П. Орлика, де мало би бути будівництво. Депутати міськради вирішили зробити сквер ім. Павла Баса, який загинув в зоні АТО (ООС)

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-141-50,
OLCIATUR9@GMAIL.COM

— До нас надійшла інформація, що на засіданні сесії Тернопільської міської ради зареєстровано проект рішення про виділення земельної ділянки за адресою вул. Пилипа Орлика, 4Б одному із місцевих підприємств, — сказав керівник партії «Нацкорпус в Тернопільській області» Володимир Петришин. — Частина цієї ділянки знаходиться під рекреаційною зоною. Тому такі дії є незаконні. Також нам відомо, що на цій ділянці планують звести житловий багатоквартирний будинок.

Депутати вирішили, що погодять виділення землі при умові, що площа землі буде ще зменшена і включатиме лише територію закладу без зелених насаджень

Було відомо про житловий будинок

Тому активісти звернулися до депутатів із проханням затвердити цю зону під зону відпочинку. А оскільки це місце знаходиться навпроти будинку, де жив учасник

українсько-російської війни, бойовик особливого призначення «Азов» Павло Бас, створити на цьому місці сквер та присвоїти йому його ім'я. Нагадаємо, 26-річний тернополянин Павло Бас, борець полку особливого призначення «Азов», загинув 7 січня 2015-го.

Проголосували за сквер

Коли депутати дійшли до розгляду питань надання земельної ділянки для обслуговування комерційних об'єктів в сесійній залі було «гаряче». Зокрема свою позицію озвучив депутат від округу, який включає вулицю Орлика, Андрій Шкула.

— Земельна ділянка, за яку зараз ми голосуватимемо, включає і зелену зону, — наголосив пан Андрій. — Тому я закликаю колег-депутатів не підтримувати рішення, доки «Доміно» не обмежить своє прохання виключно територією в межах об'єктів і без зелених насаджень. Крім того, прошу додатково проголосувати й за створення в цій зеленій зоні скверу імені Павла Баса. Родина Героя живе неподалік. Я нагадаю, ще раніше виконавчий комітет під головуванням Сергія Надала прийняв хороше рішення про затвердження схеми озеленення в Тернополі. Схемою, зокрема, передбачене створення скверу по

Виділити земельну ділянку за адресою вул. Пилипа Орлика, 4Б просив один із місцевих підприємств. На сесії прийняли рішення, що погодять виділення, але при умові, що площа землі буде зменшена і включатиме лише територію закладу без зелених насаджень

вулиці Юності. Вулиці Юності та Орлика — суміжні. Тому можна зробити великий та якісний сквер.

Міський голова взяв слово та повідомив, що заявники з фірми, які просили землю, перед сесією зменшили бажану площу на 12 сотих.

— Я бачив оновлену схему, — зазначив пан Шкула. — Від частини зеленої зони таки відмовились, але на частину все ж претендують. Не можна віддавати цей сквер!

Депутати вирішили, що погодять виділення землі при умові, що площа землі буде ще зменшена і включатиме лише територію закладу без зелених насаджень. Проголосували й за створення скверу з його благоустроєм за міський кошт.

Тернопільські депутати відстоюють оплату для медсестер у школах

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-141-50,
OLCIATUR9@GMAIL.COM

У проекті бюджету на 2020 рік уряд не профінансував оплату медпрацівників в школах, садочках та профтехучилищах. На засіданні сесії Тернопільської міської ради 25 жовтня депутати затвердили звернення до Верховної Ради із проханням зберегти оплати медсестрам та лікарям в закладах освіти.

Держава припинить фінансувати окремі медичні послуги. Зокрема, роботу медсестер у школах. Раніше останні хоч і перебували та виконували свої обов'язки безпосередньо в навчальних закладах, але офіційно працювали в дитячій лікарні. З 1 січня їх посади скоротять.

— У деяких школах в нас працювали лікарі, а повністю у всіх школах — медпрацівники, — каже начальниця управління освіти Тернопільської міської ради Ольга

Похиляк. — Вони працювали у школах, але були в підпорядкуванні управління охорони здоров'я і, відповідно, оплачувались за рахунок державної субвенції. У проекті рішення державного бюджету на 2020 рік не передбачено фінансування заробітної плати медичних працівників, які обслуговують дитячі садочки, школи та профтехучилища.

Щоб уникнути скорочення медпрацівників в школах депутати звернулись до Верховної Ради, прем'єр-міністра та нардепів із проханням переглянути фінансування.

— Якщо не буде передбачено фінансування із держбюджету — то ми будемо виділяти кошти із міського бюджету, адже йдеться про здоров'я та безпеку дітей. Цим нехтувати не можна, — зазначив міський голова Сергій Надал.

Сесія рішення підтримала. «За» проголосували 34 депутати.

Просять повернути маршрут №1 на старий курс

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-141-50,
OLCIATUR9@GMAIL.COM

Звернення від тернополян, які просять повернути тролейбус №1 на попередній маршрут, на сесії міської ради 25 жовтня озвучив депутат Іван Зінь. Управління транспорту тепер має вивчити пропозицію мешканців та переглянути тролейбусну мережу міста.

Нагадаємо, з 14 жовтня тролейбус №1 курсує за таким маршрутом: «Ринок — вул. О. Довженка»: Живова — Князя Острозького — Пирогова — Гоголя — Степана Бандери — Слівенська — Лесі Українки — Протасевича — О.Довженка — Лесі Українки — Слівенська — Степана Бандери — Руська — Князя Острозького — Шептицького — Живова.

На засіданні сесії Тернопільської міської ради депутат Іван Зінь подав звернення щодо повернення маршруту на колишній

курс, оскільки люди невдоволені.

— Мешканці мікрорайону «Дружба» звернулися до мене як до депутата із проханням повернути тролейбусний маршрут №1 на колишній рейс, — зазначив він. — Люди кажуть, що тролейбус тепер курсує через ринок, а це створює незручності. Думали, що це буде зручно, а виявилось — незручно.

Міський голова Тернополя Сергій Надал запропонував дати доручення управлінню транспорту вивчити пропозицію мешканців та переглянути тролейбусну мережу міста.

Також з 14 жовтня у Тернополі розпочав роботу новий автобусний маршрут №35. Він курсує із вул. Винниченка через пр. Злуки до ТРЦ «Подолани». Чиновники кажуть, що люди неодноразово звертались із проханням сполучити мікрорайон «Дружба» з пр.Злуки, вул. 15 Квітня та вул. Л.Курбаса.

ДИТИНА ОТРИМАЛА ПОДРЯПИНУ ТА ЗАХВОРИЛА НА ПРАВЕЦЬ

Сьогодні на сайті 20minut.ua

Найчастіше читають:

- Погоня, перекриті вулиці і сирени: поліція наздогнала водія-втікача. Той, кажуть, добряче п'яний (оновлено)
- У Франції загинув 21-річний тернополянин. Рідні просять зібрати кошти, щоб транспортувати тіло додому
- На «Канаді» медики 40 хвилин реанімували 38-річного чоловіка. Але він помер
- Який хліб з тернопільських магазинів зіпсується найшвидше та як його зберігати
- Для водіїв та майбутніх водіїв змінили правила. Що нового?
- 5-річна дитина з Тернопільщини отримала подряпину та захворіла на правець
- Біля перехрестя Біла-Чистилів «дев'ятку» знесло з дороги: вона вилетіла в поле
- Скільки тернополяни мають платити за газ у жовтні
- Яке покарання отримав п'яний водій, який покалічив копа та ще двох людей

Найбільше коментують:

- Погоня, перекриті вулиці і сирени: поліція наздогнала водія-втікача. Той, кажуть, добряче п'яний (оновлено)
- «Замість дерев — лише стовбури». Хто і чому на 15 Квітня обрізав берези?
- На «Канаді» медики 40 хвилин реанімували 38-річного чоловіка. Але він помер
- Дорогу, де загинула 15-річна пасажирка автобуса, почали ремонтувати. Але ділянку, де сталась ДТП — оминуть
- У Франції загинув 21-річний тернополянин. Рідні просять зібрати кошти, щоб транспортувати тіло додому
- 5-річна дитина з Тернопільщини отримала подряпину та захворіла на правець
- Букви «Я люблю Тернопіль» вже відчистили. «Плацдарм для нових дописів», — жартують в соцмережах
- Як у зоокутку готують до зимівлі тварин (фоторепортаж)

Біда ■ На Тернопільщині зафіксували випадок захворювання на правець. Виявляється, дитина не була щеплена через релігійні погляди родини. Як вберегтися від хвороби та як почуватися дитина, читайте у матеріалі

У лікарні, де зараз перебуває дитина, кажуть, що всі необхідні ліки є. Медики рекомендують вакцинуватися від правця дітям та дорослим

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-141-50, OLIATUR9@GMAIL.COM

Нагадаємо, минулого року від правця захворіла 8-річна Діана. Сироватку, яка могла їй допомогти шукали тоді «цілим світом», адже на Тернопільщині її тоді не було. На щастя, ліки вдалося привезти в область вчасно. Дитину вилікували.

Про те, що цього року на Тернопільщині знову захворіла дитина, розповіла дитячий лікар-інфекціоніст, експерт управління охорони здоров'я обласної адміністрації за напрямком «Інфекційні хвороби» Ольга Дивоняк.

— В обласній дитячій лікарні зараз перебуває дитина, у якої виявили правець, — каже лікарка. — Дитина із села одного із районів Тернопільщини. Вона не

Дитина не була вакцинована. Стан зараз — важкий. Дитина впала, у неї була рана, яку не обробили. Дитина мала дрібні подряпини, проте клініка типова для правця

була вакцинована. Стан зараз — тяжкий. Дитина впала, у неї була рана, яку не обробили. У цьому випадку рана була незначною і важко говорити, що можна було там помітити вхідні ворота інфекції. Іноді діти, які потрапляли в обласну лікарню з правцем, мали

глибокі рани. Наприклад, був такий випадок, коли дитина впала і в м'які тканини шиї потрапила скалка дерева. Її виїняли, обробили рану і дали антибіотик, але незважаючи на це, правець розвинувся. Конкретно ця дитина мала дрібні подряпини, проте клініка тут типова для правця.

Як дізналися журналісти «RIA плюс» дитину не вакцинували через релігійні погляди родини. Зараз батько хлопчика забороняє лікарям коментувати ситуацію щодо хвороби дитини.

Необхідні ліки є

Основні симптоми, з якими дитину направили в обласну лікарню, — це підвищена температура, судоми, посіпування кінцівок, тризм жувальних м'язів. Одразу дитині ввели імуноглобулін та провели симптоматичне

лікування.

У лікарні, де зараз перебуває дитина кажуть, що всі необхідні ліки є. Зараз вона бореться із хворобою. На лікуванні дитина — вже понад 20 днів.

— Зараз дитина перебуває на штучній вентиляції легень, — коментує заступник головного лікаря обласної дитячої лікарні Алла Філюк. — Усі необхідні ліки дитині ввели ще на початку захворювання. Зараз оптимальним лікуванням є введення імуноглобуліну, сироватка зараз не є необхідною.

Вакцинація може зберегти життя

В управлінні охорони здоров'я знають про випадок захворювання і кажуть, що імуноглобулін — це альтернатива сироватці від правця.

— Відповідно до Наказу МОЗ №640 ми отримали імунобіологічні препарати, — каже головний спеціаліст управління охорони здоров'я Оксана Тимофеєнкова. — Серед них є «Імуноглобулін протиправцевий», яким було надано лікування. Коли говорять про сироватку від правця, йдеться про Анатоксин. Його в області зараз немає. Він був, здається, до червня 2019 року, далі у нього завершився термін використання. Лікування було проведено згідно з дерективними документами. Ми це проконтролювали.

В управлінні наголошують, що вакцинація є безпечною і може зберегти життя. Якщо ви не вакцинували дитину вчасно або пропустили вакцинацію самі — проконсультуйтеся із своїм сімейним лікарем, адже вакцинуватися можна у будь-якому віці.

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналіст Ірина Белякова. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvylyn@gmail.com.

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50
 Пожежно-рятувальна служба 101
 Поліція 102
 Швидка медична допомога 103
 Аварійна газу 51-51-26
 Аварійна водоканалу 25-26-10

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Аварійна тепломереж 25-48-10
 Чергова міської ради 1580
 Довідкова залізничного вокзалу 1505
 Довідкова автовокзалу 1504
 Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09
 Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88

Управління захисту прав споживачів 52-16-65
 Управління транспорту 52-15-14
 Перевірка якості продуктів 52-23-87
 Довідка міськвиконкому 23-63-97
 Головавтоінспекція 52-47-38
 Аварійна електромереж 52-24-66

Шотландська корова є улюбленицею відвідувачів

Практично весь персонал зоокутка зайнятий підготовкою до зими.

ЯК ЗИМУВАТИМЕ СТРАУС МАРУСЯ, ЯК ПАВЛО ТА ІНШІ ТВАРИНИ В «ТОПІЛЬЧЕ»

У зоокутку є вісім овець, кожна із них має ім'я

Завідувач зоокутка впевнений, що цю зиму всі тварини переживуть вдало

Страус Маруся — найбільший птах у зоокутку

Зоокуток ■ Страус, олень, яки, осли, павичі, фазани, вівці, корови, лами — всі ці, і не тільки, тварини та птахи живуть та зимуватимуть у зоокутку в парку «Топільче». Як тварин готують до холодів, чи запасились у зоокутку вже їжею до весни, дізнавалась журналістка «RIA плюс»

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

У зоокутку гідропарку «Топільче» приблизно 70 тварин. Працівники парку кажуть, що багатьом тваринам імен не дають, але є й такі, що живуть у зоокутку понад 20 років.

Нині практично весь персонал звіринцю в парку «Топільче» зайнятий підготовкою до холодів.

На вході до зоокутка нас зустрічає собака Тайга, а завідувач зоокутка Іван Кужда одразу пояснює, що і їй на зиму вже утеплили будку.

— Ми готові до похолодання вже майже повністю. Корми ми вже закупили, сіно зібрали, утеплили клітки, — розпочинає розмову завідувач зоокутка. — Придбали 300 туюків сіна, кілька тонн капусти, моркви, буряка.

Готувати звіринцю до морозів розпочали ще на початку осені. Більшість тварин матимуть тимчасову домівку, тобто закриті приміщення на території зоокутка.

Іван Кужда проводить нам екскурсію по зоокутку, каже, пишається, що до зими всі тварини виглядають відгодованими та доглянутими. Із особливим натхненням розповідає про місцевого довгожителю благородного оленя.

Для нього ми цьогоріч збудували новий дім на зиму, бо стару будку

він пошкодив своїми величними рогами, — каже пан Кужда. — До речі, до нього вперше за багато років, десь у листопаді, мають привезти самку, бо він тут однозначно сумує сам.

Є у зоокутку і десятки птахів, серед них і екзотичні птахи, і звичайні гуси та дванадцять лебедів, які плавають у ставку. Для них також на зиму облаштували утеплені «домівки» поблизу ставка.

Як пояснює завідувач зоокутка, тварини, які тут живуть, добре реагують на холод і вже практично повністю пристосовані до нашого клімату. Але, аби жителям зоокутка було ще комфортніше зимувати, для більшості зробили стійла із дверима.

— Всі тварини, які є у зоокутку, вже не вперше зимуватимуть тут, — каже пан Іван. — У нас лише поповнення є у кіз, ослів та пара лебедів з'явилась. Але я впевнений, що всі тварини зиму мають пережити добре. Всім тваринам та птахам перед зимовим періодом ми проводимо щеплення.

Також Іван Кужда розповів, що із приходом морозів зміниться і раціон харчування тварин, він буде калорійнішим. І каже, що найгірше — коли тварин годують гості. Їм може потрапити несвіжа їжа і вони можуть навіть загинути.

ЗЕМЛЮ ПІД MCDONALD'S У ТЕРНОПОЛІ ХОТІЛИ КУПИТИ ЗАДЕШЕВО

Вигода місту ■ Її повинна шукати влада, приймаючи рішення. Одне з основних джерел наповнення бюджету — продаж землі. Він часто буває заниженим. У мерії можуть впливати на ціну. Наприклад, земля під McDonald's. Покупець запропонував понад три мільйони. Представники міськради потроїли вартість

ВИДАВНИЦТВО RIA

Популярний серед тернополян перший та єдиний в місті заклад швидкого харчування розташований на перехресті вулиць Львівської та Мазепи. Працює McDonald's в Тернополі лише рік на земельній ділянці, якою офіційно користується комунальне підприємство міста. До 2012 року ця ділянка була частиною дорожньої інфраструктури: зелений острівець поміж доріг. Згодом міська влада змінила систему руху, а ділянку, площею в 60 сотих, надала комунальному підприємству «Тернопільбудінвестзамовник» в постійне користування. Провели інвестиційний конкурс та за інвестиційною угодою віддали інвестору. Він і збудував МАС. Земля до сьогодні залишається комунальною власністю громади міста. Та чи довго так буде — невідомо. На останній сесії міської ради депутати мали

розглянути питання про прямий (без аукціону — авт.) продаж ділянки ТОВ «Зодіак Люкс», яке власне будувало об'єкт та є його власником. Площа, яку підприємство хоче викупити, — 39 сотих. Тобто та площа, якою фактично користуються. Ціна продажу, яка фігурувала в сесійному проекті рішення, трохи більше 3 мільйонів гривень. Тобто приблизно 77 тисяч гривень за одну сотку. Ринкова вартість землі подібного призначення в декілька разів вища. Про ситуацію з наміром здешевленого викупу написав на своїй сторінці у Facebook депутат міської ради та діючий голова земельної комісії Андрій Шкула.

«Люблю Макдональдс, але Тернопіль більше. На розгляд сесії міської ради пропонується питання викупу ділянки під цим популярним закладом. Оцінка, замовлена власниками об'єкту, сформувала

загальну суму викупу за 39 сотих трохи більше 3000000 грн. Добре, що сесійному розгляду питання передувало засідання комісії щодо затвердження ціни продажу, до складу якої входжу. Висловив недовіру існуючій оцінці і запропонував колегам потроїти суму викупу. Тобто за ділянку бюджет отримає 9300000 грн. Це приблизно 10 тисяч доларів за сотку. Цілком ринкова ціна і, приблизно стільки ж, міг принести земельний аукціон. Члени комісії пропозицію підтримали», — пише депутат.

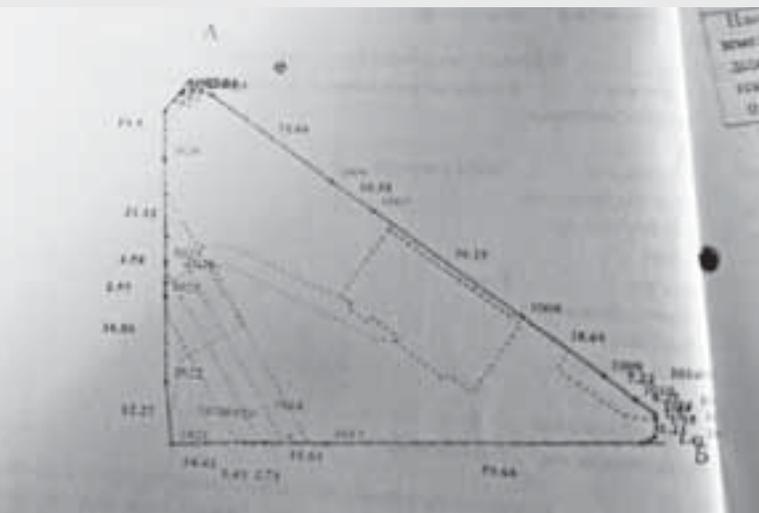
Інший член комісії, яка затверджує ціну прямого викупу земельних ділянок, Юрій Штопко зазначив, що в міському бюджеті є нестача коштів за окремими галузями, тому продаж земельних ділянок повинен відбуватися з вигодою для міста.

— Продати згадану землю на аукціоні — проблемно. — каже депутат. — Там існуючий об'єкт з правом власності. Та це не аргумент для продажу за ціною, яку запропонував покупець. Саме тому на комісії ми підтримали потроєння вартості. Така сума — хороше надходження до міської казни. Якщо власники приміщення хочуть купувати, нехай купують. Вважають суму надто високою, нехай орендують.

Проте потроєна сума, вочевидь, «загнала» покупців в ступор. Питання продажу, яке було в порядку денному жовтневої сесії, зняли з розгляду та відклали. Ми стежимо і надалі за ситуацією.

Ділянка, на якій зараз розташований McDonald's, до 2012 року була зеленим острівцем поміж доріг. Згодом схему руху змінили, а ділянку забудували за інвестиційною угодою. Зараз власники закладу швидкого харчування хочуть викупити територію, якою користуються. Вони запропонували три мільйони. Міські депутати та чиновники не погодились і потроїли суму викупу

Ремонтують дорогу, де загинула 15-річна дівчина

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60, IRYNA.BELIAKOVA@20MINUT.UA

Частину дороги Тернопіль-Гусятин, що перед Скалатом, де внаслідок дорожньо-транспортної пригоди загинула неповнолітня дівчина, нарешті почали ремонтувати.

У коментарях люди зраділи ремонту, але водночас засудили владу, мовляв, щоб взятися за дорогу, потрібна була смерть дитини.

Нагадаємо, 18 жовтня приблизно о 15:00 між селом Колодівка та селищем Скалат з рейсового автобуса випала 15-річна дівчинка.

Ділянку між Скалатом та Колодівкою підрядник розпочав готувати під укладку асфальтобетону. На замовлення Служби автомобільних доріг у Тернопільській області стартувало фрезування наплівів. Генеральний підрядник — ДП «Тернопільський облавтодор». Про це редакцію «20 хвилин» повідомив т.в.о.

начальника Служби автодоріг у Тернопільській області Юрій Ходаковський.

— Це вже другий відрізок а/д Тернопіль-Скалат-Жванець, який ремонтується у цьому році, — повідомив Юрій Ходаковський. — На початку вересня було укладено нове покриття на найбільш «вбитих» вантажівками із сусідніх кар'єрів 380 метрах дороги. Зазначимо, що ділянку, де трапилася смертельна ДТП минулої п'ятниці, на вимогу слідства оминуть. Роботи на ній будуть проведені виключно тоді, коли дозволить поліція.

Дорогу, де загинула 15-річна пасажирка автобуса, почали ремонтувати. Але ділянку, де сталась ДТП — оминуть

ДОВІДКА

Протяжність автошляху Т-20-02 в межах Тернопільської області становить 175 км.

Служба автомобільних доріг у області раніше запропонувала включити його до програми відновлення доріг територіального значення Т-бетон. За оцінкою

фахівців, проведення реконструкції потребує 5 км дороги Т-20-02, капітального ремонту — 35 км, поточного середнього ремонту — 100 км автошляху.

Крім того, оновлення найкритичніших 65 кілометрів автошляху Т-20-02 Тернопіль-Скалат-Жва-

нець Служба внесла до переліку пропозицій поточного середнього ремонту на 2020 рік. Мова йде про відрізки Скалат-Гримайлів, Гусятин, Колиндяни.

У середу, 30 жовтня, перелік пропозицій ремонту на наступний рік буде представлено Укравтодору.

Шукають свідків ДТП

ВИДАВНИЦТВО RIA

Пасажирів, які перебували в рейсовому автобусі Кам'янець-Подільський-Тернопіль 18 жовтня і стали очевидцями нещастя, правоохоронці Тернопільщини просять відгукнутися.

Нагадаємо, того дня приблизно о 15:00 між селом Колодівка та селищем Скалат з рейсового автобуса випала 15-річна дівчина. За словами очевидців, дитина стояла на сходах біля задніх дверей. У якийсь момент дверка відчинилася і вона випала, вдарившись головою об асфальт. Дитина померла дорогою до лікарні. Слідчі просять відгукнутися людей, які на момент ДТП були в салоні автобуса. Будь-яка інформація може стати корисною для подальшого розслідування і встановлення винних, повідомляє відділ комунікації поліції Тернопільської області. Повідомити її можна на лінію «102» або за номером (068)-00072-21. Анонімність гарантується.

ХТО ЗАПЛАТИТЬ ЗА ПОНИЩЕНІ СТІЛЬЦІ НА СТАДІОНІ ТА ЧОМУ НЕ РЕАГУВАЛА ПОЛІЦІЯ

Хуліганство ■ На футбольному матчі тернопільської «Ниви» та рівненського «Вересу», який відбувся 27 жовтня, фанати понищили майно міського стадіону. Хто відповідатиме за пошкоджені стільки та чому не втручалася поліція — дізнавався журналіст «RIA плюс»

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Інцидент стався під кінець футбольного матчу. Фанати рівненського «Вересу» запалили фаєри та зламали 18 стільців.

— Вболівальники команди гостей використовували піротехнічні засоби та пошкодили 18 стільців, які є майном тернопільського стадіону, — розповідає директор ФК «Нива» Андрій Тихий. — Відповідно до регламенту, якщо фанати гостей псують майно стадіону, то клуб гостей несе відповідальність за це. Наш футбольний клуб «Нива» готує відповідні документи для звернення в контрольно-дисциплінарний комітет для відшкодування збитків клубом гостей. На засіданні у Києві комітет розгляне цей епізод. Після гри інспектор матчу зафіксував порушення. Є фото- та відеодокази.

Як йдеться у регламенті «Всеукраїнських змагань з футболу серед команд клубів Професіоналів футбольної ліги сезону 2019/20», клуб-господар несе відповідальність за дії всіх глядачів на стадіоні під час матчу (зокрема за протвердження на територію стадіону та викорис-

стання глядачами будь-яких заборонених предметів) окрім випадків псування майна та/або скандування заборонених або образливих вигуків глядачами клубу гостей.

Деякі тернополяни почали обурюватися, що представники поліції не запобігли діям футбольних фанатів, коли вони нищили майно стадіону. Однак, як йдеться у регламенті змагань ПФЛ, представники поліції не можуть перебувати на футбольних трибунах. Цим повинна займатися служба безпеки стадіону. Якщо через ті чи інші причини зупинити заворушення не вдається, складають письмове звернення про необхідність введення національної поліції та територію стадіону.

Як повідомили у відділі комунікації поліції Тернопільської області, працівники поліції не залучалися для охорони громадського порядку на трибуни стадіону, оскільки усних чи письмових звернень від організаторів матчу чи керівника служби безпеки не надходило.

— Законодавство України досить чітко розмежує повноваження суб'єктів забезпечення громадського порядку під час проведення футбольних матчів, — пояснив

Футбольні фанати зламали 18 стільців тернопільського стадіону. За пошкодження відповідатиме клуб «Верес»

начальник управління превентивної діяльності ГУНП в Тернопільській області Олександр Розпутній.

Закон України «Про особливості забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв'язку з підготовкою та проведенням футбольних матчів» та постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації робіт із забезпечення громадського

порядку та громадської безпеки під час проведення футбольних матчів» регулює порядок забезпечення охорони громадського порядку та безпеки під час футбольних матчів.

Встановлення контролю-перепускного режиму, дотримання умов щодо безпечного розміщення груп глядачів, дотримання глядачами правил поведінки, відповідно до Закону, покладено на організа-

тора футбольного матчу (стаття 9 ЗУ) та працівників служби безпеки спортивної споруди (футбольного клубу), які під час проведення футбольного матчу, а також безпосередньо до і після матчу мають право у встановленому законодавством порядку здійснювати із залученням стюардів огляд глядачів під час входу на територію спортивної споруди (стаття 13 ЗУ).

Помер працівник ДАІ Микола Лецкалюк. Його знали тисячі водіїв

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

Підполковник Микола Лецкалюк помер вночі 29 жовтня. Йому було 52 роки.

Приїхавши у Тернопіль на початку 1990-х, пан Лецкалюк пройшов шлях від старшого сержанта до підполковника міліції. Він був працівником ДАІ, якого знали тисячі водіїв Тернопілля.

Колеги та друзі Миколи Лецкалюка пригадують його як добродушну людину, чудового сім'янина та професіонала. Помер чоловік у лікарні, у нього нещодавно трапився обширний інсульт.

— Він два тижні лежав в обласній лікарні, — розповідає колега Миколи Лецкалюка Любомир Пунда. — У нього залишилася жінка, дочка

та внук. Дуже шкода Миколу, він був дуже хорошою людиною.

Провідний спеціаліст сектору персоналу та зв'язків із громадськістю Регіонального сервісного центру Василь Барановський також був хорошим другом пана Лецкалюка.

— Він був професіоналом своєї справи, доброю людиною. Надзвичайно веселий, ширий. Що по роботі, що у житті — завжди допоміг при потребі. Ми з ним були хорошими друзями, спілкувались і за межами роботи. Коли мені повідомили про його смерть, я не міг у це повірити.

30 жовтня Миколу Лецкалюка поховують на Рівненщині, звідки він родом і де проживає його дочка.

Редакція «RIA плюс» висловлює співчуття рідним та друзям Миколи Лецкалюка...

ДОВІДКА

Микола Лецкалюк народився 20 грудня 1966 р. У 1984 р. вступив в Рівненський інститут культури. Після служби в армії у 1987-1990 рр. продовжив навчання у вузі. У січні 1991 р. влаштувався на роботу в Державтоінспекцію на посаду інспектора дорожньо-патрульної служби. До кінця 2012 р. був інспектором у службі профілактичної роботи обласної ДАІ.

У Тернополі почали опалювальний сезон

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

Розпорядження про початок опалювального сезону в садках і лікарнях 28 жовтня, а в школах та оселях 29 жовтня підписав міський голова. Начальник управління освіти Ольга Похиліяк ще ввечері 28 жовтня дала запит у КП «Тернопільміськтеплокомуненерго», щоб опалення увімкнули у школах та садках міста. Чи є тепло, перевірила журналістка «RIA плюс».

У школах №6,19 та 14 29 жовтня о 9.30 повідомили, що опалення у них ще немає. Але вже за декілька хвилин перетелефонували і сказали, що батареї таки починають ставати гарячими.

У лікарнях Тернополя зазначи-

ли, що опалення у них включили ще 28 жовтня. У дитячих садках теж опалення з'явилося 29 жовтня приблизно о 10:00.

У КП «Тернопільміськтеплокомуненерго» запевнили, що у всіх садках, школах та лікарнях Тернополя опалення вже є. Та зазначили, що опалювальний сезон у місті розпочався 29 жовтня. І нагадують, що за функціонування всіх внутрішньобудинкових мереж відповідають обслуговуючі підприємства, тому у випадку виникнення проблем із опаленням у будинках тернополянам слід звертатися до відповідного обслуговуючого підприємства.

У неробочий час та у вихідні тернополяни можуть звертатися до аварійно-диспетчерської служби за телефоном 25-48-10.

ТОП-5 АВАРІЙ НА ТЕРНОПІЛЛІ, ЩО КАЖЕ СЛІДСТВО

Резонанс ■ Загиблих в аваріях на Тернопільщині за 10 місяців більше, ніж торік і в 2,5 рази більше, ніж у 2016-му. Ми проаналізували, в яких резонансних ДТП вже є вироки. І що зараз робить поліція у тих ДТП, де ще триває слідство

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60, IRYNA.BELIAKOVA@20MINUT.UA

87 загинули, 531 людина отримала травми різного ступеню тяжкості. Ні, це не цифри із зони бойових дій. Це сумна статистика ДТП, які сталися на Тернопільщині цього року.

Загиблих в аваріях за неповних 10 місяців 2019-го вже на два більше, аніж за весь 2018 рік. І майже в 2,5 рази більше, ніж у 2016 році.

Ми проаналізували резонансні ДТП, що трапилися на Тернопільщині у 2019 році. В одному з пунктів ТОП аварій зібрані всі, що трапилися на смертельному перехресті Біла-Чистилів. Як і з них закінчилися судовими вироями, а в яких ще триває розслідування і на якому воно етапі, повідомив начальник відділу розслідування злочинів у сфері транспорту слідчого управління головного управління Нацполіції в області Богдан Шуляр.

ДТП на дамбі

17-річний пасажир мотоцикла Денис загинув, 21-річний водій досі перебуває у важкому несвідомому стані у лікарні.

Нагадаємо, аварія трапилася на дамбі Тернопільського ставу 27 вересня приблизно о 14.50. Автомобіль VOLKSWAGEN Tiguan, рухався дамбою в бік Мазепи і зіткнувся із мотоциклом HONDA.

За кермом іномарки був 42-річний водій. Результати експертизи показали — він був тверезим. Йому згодом повідомили про підозру. Інкримінують ч. 2 ст. 286 Кримінального кодексу України — за смертельну ДТП. Він мав пере-

конатися в безпечності маневру, перелаштовуючись в правий ряд, пояснили у поліції.

30 вересня водієві легковика обрали міру запобіжного заходу — тримання під вартою без права внесення застави. Згодом подали апеляцію і суд надав можливість водієві таки вийти під заставу.

— Триває досудове розслідування, водій автомобіля VW оплатив заставу 160 тисяч та вийшов зі слідчого ізолятора, — повідомив Богдан Шуляр. — Мотоцикліст перебуває у важкому несвідомому стані в лікарні, триває виконання автотехнічних, транспортно-трасологічних, відеотехнічних, судово-медичних експертиз.

ДТП у Козові: загинув після хрестин

Родичі і друзі Андрія Возного, який загинув в ДТП в Козові одразу, як вийшов з церкви після хрестин, бояться, що справу спустять на гальмах.

Нагадаємо, аварія трапилася 8 вересня жовтня приблизно о 14.30 на автодорозі поблизу с. Олесино, Козівського району: зіткнулися зустрічні автомобілі Toyota Land Cruiser та VA3-2110. У Toyota їхало четверо людей — водій і три пасажери, серед яких — 4-річний хлопчик. До лікарні з різними травмами госпіталізували пасажирку іномарки та її 4-річного сина. У VA3 їхав лише водій. Приблизно о 16.00 стало відомо, що чоловік помер у швидкій дорогою до лікарні. Проживав він у с. Вимислівка, Козівського району.

Андрій Возний тоді щойно вий-

шов з церкви, де до хресту тримав первістка Яну, доньку свого рідного брата Віталія. Святкування хрестин, на які саме Андрій їхав забирати своїх бабусю й дідуся, відмінили. А ДТП розділило життя сотні близьких людей на «до і після».

— Розслідування триває, — повідомив Богдан Шуляр. — Виконуються дорожньо-технічна, автотехнічна, транспортно-трасологічна та судово-медичні експертизи.

15-річна Наталя Цар випала з автобуса

Одинадцять аварій сталося на ділянці Тернопіль-Скалат-Жванець лише від початку року. Одна з них забрала життя 15-річної пасажирки рейсового автобуса Наталі Цар.

Нагадаємо, аварія трапилася по обіді 18 жовтня. Автобус вскочив в яму, 15-річна Наталя випала і вдарилася головою. Вона померла у лікарні.

У поліції повідомили: між селом Колодівка та Скалатом колесо автобуса потрапило в яму. Неповнолітня зачепила ручку від дверей, і вони відкрилися. Дитина випала на асфальт та вдарилася головою. Водій надавав медичну допомогу, поки їхала швидка. Цю подію внесли в ЄРДР, відповідно до статті 286 частина 2 ККУ. Триває слідство.

Наразі встановлюють причину

РІК	УСЬОГО ДТП	ДТП з постраждалими		
		усього осіб	загинуло осіб	травмовано осіб
2016	967	226	36	274
2017	2329	576	76	845
2018	2224	424	85	557
2019 (по 24.10 включно)	1793	403	87	531

ДТП та призначили кілька експертиз. А також у поліції розшукують свідків ДТП, адже, кажуть, частина пасажирів одразу після події пересіли до іншого автобуса. Слідчі просять відгукнутись всіх, хто має будь-яку інформацію про цю ДТП.

— Розслідування триває, — повідомив Богдан Шуляр, — виконуються дорожньо-технічна, автотехнічна, транспортно-трасологічна та судово-медичні експертизи.

Аварія біля «Хутора»: справу закрили

18 червня приблизно о 8.30 аварія відібрала життя двох молодих людей, третій отримав серйозні тілесні ушкодження. Медики казали, —

народився у сорочці.

Аварія трапилася 18 червня неподалік ресторану «Хутір». Чоловіки поверталися з риболовлі. Водій виїхав за межі проїздної частини, автівка врзалась в дерево, від чого її передню частину буквально зім'яло. У результаті удару кермувальник та пасажир, 26-річний чоловік, загинули на місці. Ще одного пасажирка госпіталізували тоді до лікарні.

— Розслідування закінчено, — повідомив Богдан Шуляр. — Встановлено, що причиною ДТП є порушення водієм автомобіля Ford Focus правил дорожнього руху. Оскільки він загинув, кримінальне провадження закрито прокурором відповідно до п. 5 ч. 1 ст. 284 КПК.

Коментарі

■ **Юрій БУЧКОВСЬКИЙ, начальник відділу організації діяльності груп реагування управління патрульної поліції в області:**

— 1 793 ДТП трапилися на Тернопільщині від початку року. З них 403 — з потерпілими. У них загинули 87 та травмована 531 людина. Серед причин ДТП лідирує порушення правил маневрування. Це обгони, виїзд на смугу зустрічного руху. Майже у 35% ДТП, які трапилися в області, причинами були саме порушення правил маневрування та проїзд перехрестя, виїзд з другорядних доріг. Ще 28% ДТП — це перевищення швидкості водіями.

■ **Богдан ШЕВЧУК, начальник управління патрульної поліції в області:**

— 215 (!) ДТП, в яких водії перебували у стані сп'яніння, сталися за 9 місяців на Тернопільщині. Патрульні склали 610 протоколів про адмінправопорушення за статтею 130 КУпАП. Рішення за цими протоколами прийматиме суд. Водіїв, які нападпитку скоїли ДТП і дали сіли за кермо, контролюватимуть патрульні і прокуратура. Покараних судом водіїв за п'яні ДТП, які позбавлені водійських прав, проте знову сідають за кермо, будуть «відслідковувати». Поліцейські складатимуть адміністративні матеріали за ст. 126 Кодексу про адмінправопорушення. Ці повідомлення направлятимемо до прокуратури. А ті вже притягатимуть не-свідомих водіїв до кримінальної відповідальності за невиконання рішення судів.

Аварії на перехресті Біла-Чистилів: 4 загиблих, 8 травмованих

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60, IRYNA.BELIAKOVA@20MINUT.UA

Перехрестя Біла-Чистилів лише від початку 2019 року забрало життя чотирьох людей і вклала на лікарняні ліжка ще 8. Загалом там сталися 22 аварії, з них 6 — з потерпілими.

Комісія вивчала місця концентрації ДТП в області. Найбільше і з найтяжчими наслідками їх стається саме на перехресті Біла-Чистилів.

— Уже обрзали куші і дерева, що

дозволило збільшити видимість, — розповів начальник відділу безпеки дорожнього руху управління патрульної поліції в області Андрій Петрук. — Нанесли додаткову розмітку та встановили нові знаки. Також облаштували ділянку сигнальними стовпчиками, аби вночі було добре видно. Невдовзі там буде «кільце». Проект розробляють в Києві.

Ми згадуємо найрезонансніші аварії, як трапилися на цій дорозі.

15 травня на перехресті Біла-Чистилів загинув чоловік і теща.

— Водію Skoda повідомлено про підозру, судом обрано запобіжний захід домашній арешт, а 31 липня обвинувальний акт відносно нього направлено до Тернопільського міськрайсуду, — повідомив Богдан Шуляр. — Водієві загрожує від 5 до 10 років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами до 3 років. Мікроавтобус з пасажирами врзав-

ся у фуру. Аварія сталася 5 вересня. Водію мікроавтобуса повідомлено про підозру. 27 вересня обвинувальний акт направлено для розгляду до суду. Загрожує штраф та позбавлення права керувати транспортними засобами, запевнили у поліції.

10 вересня смертельна аварія сталася за участю двох вантажівок. Водій однієї з них загинув на місці. Розслідування триває. Проводяться автотехнічні, транспортно-трасологічна та медичні експертизи.

5 жовтня о 21.00 44-річний священник з Румунії на FORD Galaxi не надав дороги та зіткнувся з автобусом NEOPLAN. Там було 40 пасажирів, серед яких 20 дітей. Пасажири автобуса не постраждали. Мати водія легковика загинула на місці. Водієві оголошено підозру. Суд, як нам стало відомо, обрав міру запобіжного заходу. Священник з Румунії вийшов під заставу.

БЕРЕШ ВЕЛОСИПЕД В ОДНОМУ КІНЦІ МІСТА, А ЗАЛИШАЄШ В ІНШОМУ

Влопрокат ■ Приблизно півтори сотні велосипедів можна буде незабаром брати в оренду в Тернополі. Користуватися ними можна буде за системою bike sharing. Це коли береш транспорт в одній «точці», а залишаєш в іншій. Ініціатори кажуть, що проєкт планують реалізувати вже наступного року

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-141-50,
OLCIATUR9@GMAIL.COM

Поки що проєкт ще у розробці. Реалізувати його планують за грантові кошти у співфінансуванні із коштами з місцевих бюджетів Тернопільської, Гаївської та Байківської громад.

Як розповів директор Тернопільського інформаційно-туристичного центру Тарас Ковальчук, питання із велопрокатом — на часі у Тернополі. Місцеві мешканці та туристи часто запитують, де можна у Тернополі взяти в оренду «велик».

— Це проєкт, над яким вже працював досить довгий час, — говорить Тарас Ковальчук. — Ще минулого року я носився з ідеєю мережі велопрокатів у Тернополі, за цей час познайомився з багатьма новинками і людьми, які довго працюють в цій сфері. Якщо говорити про попит — це дуже багато звернень. Є попередні велопрокати в Тернополі, оскільки прокат в одному місці — дуже незручне явище, особливо, якщо пункт — десь на окраїні міста.

Як користуватись велопрокатом

Діятиме велопрокат за системою «bike sharing» — це система, що дозволяє орендувати велосипед на одній з автоматизованих станцій, а після поїздки повернути велосипед у будь-який пункт прокату, встановлений у цьому ж місті. Такі системи існують у більшості великих європейських та американських містах.

— Велосипедна мобільність є набагато оптимальнішою та дешевшою, ніж система громадського транспорту, якщо її добре продумати та правильно розробити, — каже Тарас Ковальчук. — Система bike sharing дозволяє зручно з користю для здоров'я та екології дістатись із одного кінця міста в інший. Плюс, так можна позитивно вплинути на ситуацію із заторами у місті. Ми хочемо, щоб людина могла навіть у «спальному» районі взяти напрокат велосипед зранку, приїхати ним на роботу і, наприклад, увечері додому повернутися також ним.

Місця, де можна буде брати та

залишати велосипеди, будуть із системою самообслуговування. Оплачувати прокат можна буде через мобільний додаток. Якщо кількості велосипедів забракне, згодом їх зможуть докупити.

Буде приблизно 20 «ТОЧОК»

За словами Тараса Ковальчука, на втілення проєкту планують залучити грантові кошти із програми розвитку громад. Ініціатором виступатиме Байківська громада, оскільки вона вже є у програмі Dobre. За цією програмою автори ідеї планують отримати 50 тис. дол. або 50% від всієї вартості, решту платитимуть громади із місцевих бюджетів.

— 26 жовтня відбулася перша робоча зустріч по проєкту створення мережі велопрокату та подачі цього проєкту на фінансування від проєкту, — каже Тарас Ковальчук. — Сподіваюся 31 жовтня на сесії у Байківській громаді підтримають відповідне рішення і ми спільно почнемо підготовку документів та розробку проєкту.

Схожі велопрокати вже є у кількох сотнях міст всього світу. З українських у переліку — Львів, Вінниця, Київ, Одеса, Харків.

— Попередньо ми плануємо закупити для 140 велосипедів із системою роботи та обслуговування по формату компанії NextBike, — говорить пан Ковальчук. — «Точки» прокату будуть в усіх мікрорайонах міста, щоб людям було зручно брати їх навіть у віддалених від центру куточках. Також станції будуть у Байківській та Гаївській громадах.

Скільки коштів виставить прокат, наразі автори ідеї не кажуть.

Велопрокат від компанії NextBike у Вінниці запустили у жовтні минулого року. У місті тут встановили 15 станцій та 120 велосипедів

Як захищатимуть від вандалів

Багато тернополян хвилюються, що велосипеди одразу ж понижать чи покрадуть. Про це розробники також подумали.

— Велосипеди будуть обладнані системою сигналізації, блокуванням та GPS-трекери, за якими можна буде відстежувати місце знаходження велосипедів, — продовжує директор ПЦУ, — Якщо ми говоримо про компанію NextBike, то у них є навіть спеціальний кол-центр, який стежить за велосипедами. Ми також хочемо зробити щось схоже.

Усю систему планує обслуговувати один із операторів. Він буде займатись і розробкою мобільного додатку та оперуванням системи.

Що думають тернополяни

На своїй сторінці у соцмережі

Facebook Тарас Ковальчук запитував тернополян, що думають вони про велосипедний рух у Тернополі. Допис із опитуванням набрав кілька сотень коментарів. Думки розділились.

— У місті дуже мало простору, доріжок для їзди на велосипеді. Часто це не є зручно! А ще безпека і велика можливість того, що велосипед хтось вкраде, — пише тернополянин Святослав Абрам'юк.

Проте чимало тернополян переконані, що інфраструктура у місті дозволяє кататися на велосипеді.

— Їздимо всі. Чотири велосипеди вдома. Їздили, як велодоріжок ще не було. Зараз число велодоріжок збільшується, — пише Галина Слободян.

Нагадаємо, ще на початку жовтня 2017 року міська влада встановила 114 велопарковок біля місць громадського відпочинку, навчальних закладів та медичних установ.

Дорослі очима дітей

«RIA плюс» продовжує рубрику «Дорослі очима дітей». Задля експерименту наша кореспондентка показала дітям фото тернополян

Даринка
Блажко
5 р

Сашко
Шпікула
6 р.

Юлія Пінкевич — менеджер

— Ця тьотя працює захисником природи. Вона любить дерева і дивиться, щоб їх не зрізали погані дядьки.

— Тьотя на фото працює в ресторані. Коли люди приходять туди їсти, то вона розказує їм, які страви вони можуть вибрати.

Анастасія Хавень — дизайнерка

— Ця тьотя — модель. До неї приходять фотографі, щоб зробити їй гарні фотографії.

— Напевно ця тьотя працює в театрі і показує виставу. Вона розказує казки для людей, а вони дають їй за це гроші.

Василь Ковч — податківець

— Думаю, це депутат в сільській раді. Він, напевно, працює з моїм дідусем. Роздає всім накazi.

— Цей чоловік працює артистом. Він виходить на сцену і розказує різні промови, а може деколи ще співає.

Людмила Гордун — перукар

— Ця тьотя робить іншим тьотям красиві нігті. Малює їх різними кольорами веселки. Коли виросту то мені теж зробити.

— Ця тьотя вихователька у діток у садочку. Коли я там вчився то моя вихователька була схожа. А зараз я в школі і там немає таких вчителів.

Якщо хочете, щоб ваша дитина віком 4-6 років стала експертом рубрики «Дорослі очима дітей», пишіть на електронну адресу: marjana.dokhvat@gmail.com або телефонуйте: 097-783-53-39.

«ВІДЧУВАЄШ, ЩО ДОПОМАГАЄШ КОМУСЬ ВРЯТУВАТИ ЖИТТЯ»: ЯК СТАТИ ДОНОРОМ

Добра справа ■ Хочу здати кров у Тернополі. Як? Де? Коли? — про це все дізнавалася журналістка «RIA плюс». Ми поспілкувалися із лікарями та тернополянином Ростиславом, якого зустріли у центрі переливання крові. Ростислав займається добровільним донорством і вже вчетверте здає кров. Нам він розповів, чому вирішив регулярно здавати кров і що він відчуває при цьому

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

Понеділок, 8:00 ранку, журналістка «RIA плюс» вже стоїть біля входу в Тернопільський обласний центр служби крові, який знаходиться на Клінічній, 8. Саме тут в Тернополі можна здати кров. Приймають щодня до 13:00. Але радять, краще здавати вранці, поки організм ще не виснажений.

Із чого почати?

Готуватися до здавання крові потрібно два дні. У цей час не можна вживати алкоголю. Також напередодні не можна їсти жирної, смаженої та копченої їжі, яєць, молочних продуктів. Безпосередньо у день здавання крові бажано відпочити, легко поспіти та не планувати серйозних справ та інтенсивного фізичного навантаження. У медзаклад із собою обов'язково потрібно взяти паспорт.

Отож, журналістка «RIA плюс» вранці поспінала, попередньо виспалась, аби набратися сил і вирішила теж спробувати стати донором.

Я зайшла у реєстратуру, там у мене попросили документи, дали карточку донора, підписавши яку, я зобов'язалася, що здорова та не маю жодних захворювань, та сказали піти до гардеробу, де я маю скинути верхній одяг та взяти резинові капчки, а своєї здати.

— У реєстратурі є база даних людей, які не можуть бути донорами, — розповідає завідувач відділу комплектування донорських кадрів Наталія Скочиляс. — Цю базу даних впродовж багатьох років ми збирали і продовжуємо збирати по цілій області. Тобто перевіряємо, чи є людина на обліку в наркодиспансері, шкірдиспансері, санепідемстанції та центрі СНІДу. Без документів ми не приймаємо.

Після цього мене відправили до терапевта та дерматолога, яка запитала мене, чи нічого не турбує, чи прочитала я договір, який мені видали у реєстратурі та чи дійсно у мене немає кору, СНІДу, сифілісу та інших хвороб.

Донором крові в Україні може бути здорова людина віком від 18 років, вагою від 50 кг.

— Донорство безпечно для організму здорової людини, а кроводачі не можуть викликати звикання, так як організм людини еволюційно пристосований до кровопускання. Дотримуючись покладених інтервалів між кроводачами, ви ніколи не заподієте шкоди своєму здоров'ю, — продовжує Наталія Скочиляс.

Проте є тимчасові протипоказання щодо здачі крові, наприклад, якщо ви набили татування або зробили пірсинг, доведеться почекати мінімум пів року, щоб здати кров. До них також належать менструація — під час та 5 днів з дня закінчення менструації, та вагітність — 1 рік після пологів та 3 місяці після закінчення лактації.

У кабінеті терапевта вам міряють тиск та зважують.

Журналістка «RIA плюс» зважилась, і її вага не відповідала нормі.

— Вибачте, але, на жаль, ви не можете стати донором, бо у вас недостатня вага і, відповідно, є велика ймовірність, що вам стане погано після здачі крові, — сказала терапевт.

Чекаючи на лікарку, знайомимось із Ростиславом, який вже четвертий раз здає кров. Оскільки як донор я не підійшла, то всі наступні етапи проходили із Ростиславом.

— Мені 21, — розпочинає розмову хлопець. — Вже зовсім не хвилююся перед здачею, тут я вже вчетверте.

Підготовка до здачі крові — обов'язкова

Після того, як ви пройшли всі обстеження, вас відправляють зробити лабораторні аналізи крові. Ми йдемо із Ростиславом у кабінет, де йому беруть кров із пальця і визначають групу крові, резус та гемоглобін. Займає ця процедура лише кілька хвилин.

Далі ми йдемо у буфет, там Ростиславу приготували чай і на столі стояло печиво.

— Пити чай обов'язково потрібно, — каже хлопець. — Одного разу мені стало погано, я переконався, що потрібно підвищити рівень цукру перед здачею.

У хлопця — це вже четверта здача. Цього разу він здає кров для дідуся.

— Перший раз я здавав для вагітної дівчини, це була племінниця мого викладача у коледжі. Я одразу із пар поїхав сюди, у центр переливання крові, мені хотілось їй допомогти. Моя кров тоді їй допомогла, але я не був до цього фізично готовий, був голодний, саме тому мені стало дуже погано, важко було навіть зі сходів зійти. Ще раз я здавав разом із другом, ми вирішили просто стати донорами і, надіюсь, наша кров допомогла комусь врятувати життя. А ще раз я здавав для однієї рідної людини, у цьому була необхідність, і ось тепер для дідуся. Для мене — це зовсім не важко. Відчуваєш, що допомагаєш комусь врятувати життя і це неймовірно. Буду ще неодноразово сюди приходити, наступного разу можемо тут зустрітися через два місяці, може, ви наберете вагу — з усмішкою додає хлопець.

Процес — швидкий та «наче оса вкусила»

Одразу з буфету піднімаємося нагору крутими сходами. Саме тут і відбувається забір крові. Це велика простора кімната, де є кілька крисел, які нагадують стоматологічні.

Ростислав сідає в одне із них, до нього підійшла медсестра, перев'язала руку джгуттом, відкрила при ньому нову систему та вколола. Ввійшла у вену, пластикові трубки

Донором крові в Україні може бути здорова людина віком від 18 років, вагою від 50 кг

червоніють, і невеличкий пакет почав наповнюватися кров'ю.

— Стандартний об'єм однієї кровоздачі — 450 мл. Ще 40 мл крові у вас додатково візьмуть для аналізу. Всього за раз віддасте приблизно 10% від загального об'єму крові, — коментує завідувач відділу комплектування донорських кадрів Наталія Скочиляс.

Ростислав каже, що болю зовсім не відчуває і тих 10 хв, поки пакет наповнюється кров'ю, спокійно розмовляє, переглядає пости у соцмережах.

— З досвіду вже зрозумів, якщо не дивитися на руку, то вже не так страшно, — каже Ростислав. — От вас колись кусала оса? То це такі ж відчуття. Не страшно, не боляче, швидко, а головне — відчуваєш, що допомагаєш.

Безпосередньо після здавання крові лікарі рекомендують відпочити 10-15 хв, утриматися від куріння протягом години до і після процедури та протягом доби — від алкоголю. Пов'язку радять знімати не раніше ніж за 3-4 години. Мочити її теж не варто. Пийте якомога більше води впродовж наступних двох діб. І живіть далі з усвідомлення того, що ви зробили хорошу справу.

— До наступного здавання, — із усмішкою сказав лікар Ростиславу перед виходом із кабінету здачі крові.

Варто відзначити, що всі працівники станції переливання крові були привітними, часто

запитували у донорів, як ті почуваються та наголошували, що у них є ліжко, де можна прилягти відпочити після здачі.

Ростислав каже, що почувається після здачі добре, у голові не паморочиться, проте слабкість відчувається. Після всього у бухгалтерії хлопцеві видають довідку. З нею можна отримати один оплачуваний вихідний впродовж року та не виходити на роботу в день здачі крові. А також талон на разове харчування донорів. Загалом вся процедура зайняла приблизно 40 хвилин.

Мотивація у кожного донора особлива

— Ми працюємо для людей, кров віддаємо за потреби у лікарні міста. Найчастіше — в онкодиспансер, гематологічне відділення та для породіль, — пояснює Наталія Скочиляс. — У нас практично немає браку донорів. Хоча крові мінусових груп завжди менше, коли потрібно зібрати для когось терміново кров, то обдзвонюємо наших постійних донорів чи повідомляємо через ЗМІ. Мотивація у кожного донора особлива. Багато хто із молоді бачить це, як певний громадський обов'язок. На жаль, є й такі студенти, які прогуляли пари, а потім хочуть довідку якусь мати, от і приходять здавати кров.

Кожен, хто здоровий і не має протипоказань, може час від часу це робити. Це потрібно людям і добре для вас.

РЕКЛАМА

Перевірені міні-трактори за доступними цінами

- БЕЗКОШТОВНА ДОСТАВКА по області
- ГАРАНТІЯ І СЕРВІС
- КРЕДИТ
- ОПЛАТА ПРИ ОТРИМАННІ

Деталі за телефонами

(067) 672-62-96

(063) 134-64-34

www.minitractor.automoto.ua

61-РІЧНИЙ БУДИНОК У «ЦЕНТРІ» ТРИЩИТЬ ПО ШВАХ ТА РУЙНУЄТЬСЯ

Благоустрій ■ Мешканці Руської, 16 закидають листами різні інстанції, а толку, кажуть, нуль. Готові за власний рахунок навіть привести до ладу фасад будинку у самісінькому центрі міста. Журналісти дізналися, що про це думають в жеку та управлінні ЖКГ

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 095-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

Стіни у тріщинах, штукатурка відвалюється так, що видно добрі ділянки цегли. Двір у ямах, літні люди падають і сильно забиваються. Труби, по яких стікає дощова вода, вже давно поіржавіли, а балкони буквально розсипаються на очах. Люди з острахом чекають на зиму, бо знищені від віку дашки зараз знову встеляться метровими бурюльками. А полагодити їх нікому.

Після подій у Дрогобичі є щілина

Люди вже написали не одну заяву у всі можливі інстанції. Носили їх в жек, управління ЖКГ і депутату. Кажуть, за фасад і ринви жек відповів, що то не їхнє, бо це роботи капітального характеру. Управління ЖКГ і депутат, кажуть, навіть не відповіли.

— Наш будинок — з 1958 року і вже давно потребує капітального ремонту, — розповіла мешканка Руської, 16 Надія Вовк. — За моєї пам'яті, а я тут живу довгенько, фасад ніколи не ремонтували. Штукатурка повідвалювалась і видно цеглу. І це будинок у самісінькому центрі міста!

Після трагічних подій у Дрогобичі, де завалився старий будинок і загинули люди, майстри прийшли і заробили одну тріщину — найбіль-

шу. Люди ще на початку вересня написали в усі можливі інстанції. Ситуація не зрушилася з мертвої точки.

— Мур між нашим будинком і банком весь обвалюється, відлітають цілі брили — хто і коли це все поремонтує, чи чекають біди? — нарікає жінка. — Тротуар весь у ямах. Калюжі такі, що навіть в спеку не пересихає. Нещодавно старша жінка там впала, бо обійти її було неможливо, добре, що не вбилася. Лице було чорним.

Ринви стічні поржавіли і з них тече цівками. Від цього намокають стіни — в хатах «росте» грибок.

— За квартири платимо в районі 200 гривень, принаймні за трикімнатну, а що маємо? — наголошує пані Надія. — Були збори мешканців — нам пообіцяли дати риштування і майстрів. А ми готові були долучитись власними коштами на матеріали. І що — рівно три роки обіцянки. А ситуація не змінилася ні на крок.

Заміна ринв — майже 50 тисяч

Будинок дійсно потребує капітального ремонту, — погоджується директор Г ТОВ «Мрія» Олександр Котик. Такі роботи, як заміна ринв навколо будинку, ремонт фасаду, ремонт балконів, ремонт двору, — носять капітальний характер і

потребують допомоги від міського бюджету.

— Тільки заміна ринв по будинку обійдеться орієнтовно в 40-50 тис. грн, — каже Олександр Котик. — Станом на 1 жовтня 2019 року борг будинку по квартирній платі складає 22 751 грн, загальною ще не доотримано коштів біля 50% річного надходження.

Г ТОВ «Мрія» повторно буде звертатися в міську раду з проханням виділити кошти на проведення вказаних ремонтів на 2020 рік, запевнив директор.

— Підпірна стінка не відноситься до прилеглої території будинку і повністю має ремонтуватися за рахунок бюджетних коштів, — пояснює Олександр Котик. — Підприємство здійснює поточні ремонти площ загального користування в межах поступлених коштів.

Відповідно до п. 7 Положення про порядок передачі квартири (будинків) у власність громадян, затвердженого Наказом Державного комітету України по житлово-комунальному господарству від 15 вересня 1999 року № 56, загальна площа квартири (будинку) визначається, як сума площ житлових і підсобних приміщень квартири, веранд, вбудованих шаф, а також площ лоджій балконів і терас!

У ЖЕКУ погоджуються, що будинок потребує капітального ремонту. Але на це потрібна допомога із міського бюджету

Балкон ремонтує власник житла

— Балкон є невід'ємною частиною квартир і приватною власністю мешканця, який приватизував житло, — каже Олександр Котик. — Згідно зі статтею 322 Цивільного Кодексу України, власник зобов'язаний

утримувати майно, що йому належить.

Ремонт балконів не входить в квартплату власника квартири. Щодо фасаду, у жеку пропонують мешканцям брати участь у програмі утеплення фасадів, з умовами 70% (за коштом міського бюджету) на 30% (за коштом мешканців).

Коментар

■ **В'ячеслав Мокляк**, начальник відділу з експлуатації та ремонту житлового фонду управління ЖКГ: — Щодо ремонту асфальтобетонного покриття на прибудинковій території та підпірної стінки жителів будинку варто написати відповідні звернення на ім'я міського голови та начальника управління ЖКГ. Тоді ці пропозиції розглянуть при формуванні титульних списків на найближчі роки. Щодо ремонту балконів, то це безпосередній обов'язок власників квартир. У зв'язку з обмеженими можливостями міського бюджету, на жаль, практично не проводиться ремонт фасадів. Відтак мешканці можуть скористатися Програмою енергоефективності, енергозбереження та термомодернізації будівель житлового фонду м. Тернополя на 2015-2020 роки.

Дачники з «Аляски», де має бути парк, скаржаться на погрози

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Конфлікт через дачі на «Алясці» розпочався після того, як місто вирішило збудувати парк на Тарнавського, якраз на місці дач. Власники дач, які є на землі комунальної власності, неодноразово були у міськраді: спершу йшлося про приватизацію комунальної землі, потім їм виділили землі у Малашівцях, але люди хочуть рівноцінного обміну, а не, як вони кажуть, землі біля сміттєзвалища.

Було і рішення виконкому про демонтаж дач на Тарнавського, але люди пішли у суд. Поки триває судовий процес, дачі чіпати не мають права.

Як кажуть дачники, після початку судової тяганини їм почали шкоди-

ти. Кілька дачних будиночків згоріли, а в кілька ввірвалися невідомі.

— Раніше таких проблем у нас не було, все почалося тоді, коли нас вирішили зігнати з цієї землі, — розповідає голова дачного кооперативу Олена Любачівська. — Ми раніше навіть не завжди закривали будиночки, а зараз багато людей навіть позабивали вікна, щоб хоч якось захистити майно. Хтось ставить замки на двері, хтось встановив ґрати. Але тут немає чого красти.

Дачники впевнені, що головна ціль зловмисників — залякати людей. Як розповіла член правління садівничого товариства «Ювілейний» Олена Макогон, першим судовим засіданням у кількох користувачів дач брали інтерв'ю журналісти з телебачення. Коли

сюжет потрапив у ефір, людям, які дали інтерв'ю, почали шкодити. У кілька будиночків вночі вломилася невідомі, нічого не крали, а просто понижили все, що можна було.

— Я прийшла на дачу, в будиночку було розбите вікно та виламані двері, — розповідає одна з дачниць пані Оксана. — Всередині все було побито та перевернуто. Лопатою порозламували все. Там нічого цінного не було. Так само з сусідкою було нещодавно.

Ще, як розповіли дачники, одному діусю, який поспілкувався з журналістами та показав свою пасіку, через кілька днів після виходу сюжету невідомі залили вулики водою. Бджоли загинули.

— Пан Іван уже літня людина, йому за 90 років і якісь нелюди просто вбили всіх його бджіл, —

розповідає одна з дачниць. — Коли дідус прийшов до нас, то він просто плакав. Ми вже потім дізналися, що коли він те побачив, то йому викликали швидку, бо дуже перенервувався.

Був і підпал дерев'яних будиночків. Два з них, які розташовані зі сторони вулиці Володимира Великого, за невідомих причин згоріли до тла. Один з них пустував, а сусідній мав власника. Як кажуть дачники, після пожежі по вулиці проходили три чоловіка та жінка, які сказали одній з дачниць, що це вони палять їх будиночки. Однак так це чи ні — невідомо. Користувачі земельних ділянок звернулися до поліції. Керівник Нацполіції в області Олександр Богомол сказав, що взяв справу під особистий контроль. Тепер кожного вечора п'ять

поліцейських роблять обхід ділянок, щоб запобігти злочинам.

Як повідомили в ГУ Нацполіції в тернопільській області, на звернення користувачів дач відреагували. Тепер до 1 листопада там патрулюють нацгвардійці. З 1 листопада здійснюватимуть патрулювання представники міської поліції.

Однак дачники наголошують, що вони не виступають проти громади та парку, який мають збудувати на місці дач. Вони просять, щоб їм надали в користування рівноцінну земельну ділянку, а не у Малашівцях поруч із сміттєзвалищем. Дачники кують, коли забудували протилежну сторону вулицю, де теж були дачі, то власникам виплачували грошову компенсацію.

29 жовтня користувачі землі чекають чергове судове засідання.

ЯК ОБРАТИ БЮДЖЕТНИЙ ЕЛЕКТРООБІГРІВАЧ ТА НА ЩО ЗВЕРНУТИ УВАГУ

Споживач ■ Багато тернополян почали готуватися до зими. Не кожен може облаштувати індивідуальне опалення у своєму домі чи квартирі. Тому електричним та газовим котлам шукають дешевшу альтернативу. Журналіст «RIA плюс» дізнався, які електричні обігрівачі кращі та безпечніші

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

У різних магазинах можна придбати бюджетні електрообігрівачі. Вони відрізняються розмірами, типом нагрівного елементу, потужністю, способом встановлення та рядом інших параметрів. Хоча існує велика кількість різних варіантів, обрати відповідний можна без проблем.

Переваги та недоліки тепловентиляторів

Один з найдешевших обігрівачів — тепловентилятор, або, як його прозвали в народі, «дуйчик». Він працює за принципом звичайного фену. Всередині корпусу знаходиться вентилятор та кілька нагрівних елементів. Зазвичай це спеціальні пружини, які розігріваються від струму.

Ціни на такі вентилятори в магазинах побутової техніки починаються в середньому від 400 гривень. Найдорожчі моделі, які вдалося знайти, коштують приблизно 900 гривень.

Як розповів продавець-консультант в одному з магазинів побутової техніки, тепловентилятори краще використовувати в невеликих кімнатах.

— Вентилятори недорогі і компактні, але вони шумні, — розповідає продавець-консультант Віктор. — Вони мають зазвичай 3-4 режими. Більшість мають і режим, при якому просто працює вентилятор без нагрівання пружин.

На ринку також можна придбати тепловентилятор. «Дуйчик», там може коштувати навіть 200 гривень. Саме такі користуються великою популярністю серед студентів, які проживають в гуртожитках.

— У моєї кімнаті живе ще троє студентів, які на зимові канікули їдуть додому, а я лишаюся, бо маю роботу у Тернополі, — розповідає студент ТНТУ Олександр. — Хоч опалення є, але в кімнаті холодно. Довелося придбати тепловентилятор. Придбав на базарі за 250 гривень. Але він дуже сушить повітря і шумить. Працює нормально, але ввімкненням його без нагляду не лишаю.

Як радять продавці в магазинах, якщо ви помітили, що тепловентилятор почав дивно пах-

нути, надто шуміти або вийшов з ладу — не можна самотужки його ремонтувати, бо це небезпечно. Краще повернути його в магазин по гарантійному талоні.

Електроконвектори

У багатьох магазинах можна зустріти електроконвектори. Їх корпус зазвичай виконаний з металу. Всередині знаходиться нагрівний елемент. Холодне повітря потрапляє всередину, нагрівається і виходить у верхній частині конвектора.

Як кажуть продавці, конвектор значно кращий, ніж тепловентилятор, адже розповсюдження тепла відбувається безшумно. Можна виставити потрібну температуру, яка буде підтримуватися пристроєм. Після увімкнення він деякий час працює «на повну», а потім вимикається і лише підтримує задану температуру. Електроконвектор можна закріпити на стіну або встановити на підлогу.

— Щоб визначити необхідну потужність, потрібно знати площу вашої кімнати, — розповідає продавець Віктор. Кожен конвектор має свою потужність. Наприклад, 2500 Вт. Потрібно розділити потужність на 100 і ми отримаємо площу, яку він зможе обігрівати — 25 метрів квадратних. Конвектор потужністю 1000 Вт зможе нормально обігрівати кімнату площею 10 метрів квадратних і так далі.

Вартість конвектора не надто вища від тепловентилятора. Ціни на них починаються від 500 гривень. Найдорожчі, виконані в скляному корпусі, коштують приблизно 2000 гривень.

Чи безпечні інфрачервоні обігрівачі

Ще один розповсюджений тип обігрівачів — інфрачервоні. Їх можна зустріти на ринку та в будь-якому магазині побутової техніки.

— Інфрачервоні обігрівачі починають виконувати свою функцію одразу після увімкнення, — каже продавець пан Олег. — Вони є безпечними для здоров'я і більш вигідні, ніж інші види обігрівачів. За способом кріплення є підвісні, зі спеціальною підставкою та такі, що встановлюють на підлогу.

Якщо ви обираєте модель інфрачервоного обігрівача, яку можна переносити, зверніть ува-

гу, чи є на підставці спеціальна кнопка-запобіжник. Обігрівач працює тільки тоді, коли стоїть на ніжці вертикально. Якщо він випадково впаде — лампи одразу вимкнуться. Навіть недорогі обігрівачі мають такий запобіжник.

Інфрачервоні обігрівачі коштують в середньому від 800 до 1500 гривень в магазинах побутової техніки. На ринку можна знайти такі дешевше — за 600 гривень.

Особливості масляних обігрівачів

Найбільш дорогий тип обігрівачів — масляні. Ціни на них складають від 1,5 до 2 тис. гривень. Вони нагадують звичайну батарею. Обігрівач має кілька температурних режимів. Він підігріває температуру в кімнаті до потрібної.

Потужність обігрівача можна обрати за тим же принципом, що і потужність конвектора. Треба розділити зазначену потужність на 100. Також продавці розповідають, що підвісних масляних обігрівачів немає. Хоч вони і виглядають, як звичайна батарея, їх не можна ставити близько до стіни, оскільки вони почнуть перегріватися. Також хоч і масляні обігрівачі мають нагрівний елемент закритого типу, вони сушать повітря. А от пил такі обігрівачі не спалюють, на відміну від електроконвекторів та тепловентиляторів, де нагрівний елемент відкритий.

Як безпечно користуватися обігрівачами

Якщо ви вирішили встановити у себе в будинку електрообігрівач, варто пам'ятати про правила експлуатації. Обігрівач не можна залишати без нагляду. Також потрібно обмежити доступ маленьких дітей та хатніх тварин до пристроїв. На ніч бажано вимикати тепловентилятори, інфрачервоні обігрівачі та електроконвектори. Лише масляні обігрівачі можна лишати без нагляду.

Не всі обігрівачі можна встановлювати у місцях з підвищеною вологістю. Забороняється встановлювати більшість приладів у ванній кімнаті, де є ризик потрапляння бризки води на прилад. Також водяний пар може стати причиною поломки або навіть короткого замикання.

ІНФОГРАФІКА ОЛЬГА РАГУЦЬКА

Масляні обігрівачі в магазинах зазвичай мають механічне управління

На ринку можна придбати нові обігрівачі. Найчастіше зустрічаються тепловентилятори

Тепловентилятори можуть бути виконані в пластмасовому або металевому корпусі

ВАРТІСТЬ ЕЛЕКТРИЧНИХ ОБІГРІВАЧІВ У ТЕРНОПІЛЬСЬКИХ МАГАЗИНАХ

Тип обігрівача	Вартість
Тепловентилятори	350 – 900 грн
Інфрачервоні обігрівачі	800 – 1400 грн
Електроконвектори	500 – 2000 грн
Масляні обігрівачі	1500 – 2000 грн

Учасники колективу запрошують маленьких тернополян та їх батьків долучитися до клубу

Святкування ювілею пройшло у затишному родинному колі: приїхали випускники клубу, які зараз живуть у різних країнах

ТЕРНОПІЛЬСЬКІ «МАЛЬВИ» СВЯТКУЮТЬ 40-РІЧЧЯ

Ювілей ■ Найвідоміший і найстаріший клуб бального танцю у Тернополі «Мальви» відзначає 40-річчя. Свято провели у неділю, 27 жовтня, у театрі актора і ляльки. На концерті були і перші випускники, і маленькі танцюристи

40-річчя клуб бального танцю у Тернополі «Мальви» відзначив у театрі актора і ляльки

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Танцювальний клуб «Мальви» святкує 40-ву річницю з дня свого заснування. На святковий концерт зібралися не тільки батьки та маленькі учасники колективу, а і випускники «Мальви».

— Ми святкуємо ювілей нашого танцювального клубу, якому виповнюється 40 років, — розповідає керівник клубу спортивного танцю «Мальви» Ольга Дацко. — Ми

проведемо зустріч випускників з нашими учасниками. Багато наших випускників зараз живе та працює за кордоном. Декому вдалося приїхати до Тернополя, щоб зустрітися, поспілкуватися та згадати минулі роки.

На зустріч випускників танцювального клубу приїхали багато учасників колективу з інших міст України, а також з інших країн — Італії, Словенії. Зустрітися з колишніми товаришами приїхала і вихованка клубу, яка є керівни-

ком танцювального колективу у Зімбabwe. Ще одна випускниця — Світлана Турська розповідає, що танцювала з малечку 15 років, а потім працювала тренером.

— Зараз я змінила професію і працюю візажистом, але танець завжди залишається в душі, — каже пані Світлана. — Танець наповнив моє дитинство яскравими спогадами. Всі вихідні у нас були зайняті, ми їздили за кордон. Ми були, як сім'я. Після школи ми одразу бігли на заняття. Це укріпило мій харак-

тер і здоров'я.

Окрім бальних танців у клубі займаються класичними народними танцями. Є групи дітей від 4 років, а також групи для дорослих. Учасники клубу беруть участь у різних всеукраїнських та міжнародних конкурсах.

— У 2014 році мені запропонували стати тренером, ми створили групу дівчаток і почали їх навчати, — розповідає тренер естрадно-народного танцю Ірина Кривун. — Ми вивчаємо класичні, народні та

естрадні дитячі танці. У моїй групі навчаються дітки від трьох років, а найстаршій дівчинці одинадцять. Мені це подобається. Іноді буває емоційно важко, бо діти маленькі і перших кілька років працюємо на дисципліну, а потім вже працюємо на результат. Дітки маленькі, ще не знають, де право, а де ліво, але в наш ювілей вони дебютанти на сцені.

Учасники колективу запрошують маленьких тернополян та їх батьків долучитися до клубу.

РЕКЛАМА

Гарячі ціни тижня

(з 30.10.2019 по 05.11.2019)

Професійна чистка димоходу

Каміни, топки
Мармур, камінь
www.kamin-top.com.ua
ПП «Вершина комфорту»
вул. Крушельницької, 57
(Бля світлофора)
(096) 227-73-37, (097) 960-13-66
(096) 448-84-86

від 6000⁰⁰ грн

ВІКНАР'OFF
МАЙСТЕР ВІКНОНОЇ СПРАВИ
ФІРМОВИЙ САЛОН

ВІКНА • ДВЕРІ • ЛОДЖІЇ • БАЛКОНИ

вул. князя Острозького, 70,
тел.: (0352) 42-00-52, (097) 909-49-46, (097) 909-49-43
www.viknaroff.te.ua

1300

1400

5-к камерний профіль

1 892 грн LWS 3 NEW

2 116 грн MegaLine 500

Ти обираєш - RIA нагороджує

НАРОДНИЙ БРЕНД

Тернопільяни обирають найкращих

2019

Проголосуй на сайті **brand.20.ua**
вигравай подорож для двох у Будапешт - Відень

Генеральний партнер

Ексклюзивний партнер

Офіційний партнер

Міжнародний партнер

Хмельний партнер

Медичний партнер

Партнер

www.ria

РЕКЛАМА

462961_inf

ТАЛАНТИ ОТРИМУЮТЬ ШАНС!

БЛОГ

ПРЕС-СЛУЖБА
ВІННИЦЬКА ІТ-АКАДЕМІЯ

Відбувся черговий вступний екзамен з математики на безкоштовне навчання у Вінницькій ІТ-Академії. З пів сотні абітурієнтів четверо вирішили необхідну кількість задач. Вітаємо щасливчиків! Вони отримають неймовірну можливість навчатись у Вінницькій ІТ-Академії БЕЗКОШТОВНО і вже за рік гарантовано отримати роботу своєї мрії!

Міжнародні корпорації, стартапи, дружні колективи, високі зарплати, сучасні технології вже чекають на:

Вадима Ліщинського,
Анастасію Спірідонову,
Дар'ю Дзюбу,
Маргариту Грінченко.

Тепер ці четверо талановитих молодих людей будуть навчатись серед друзів-однодумців в супроводі викладачів-практиків та гарантовано працюватимуть за обраною спеціалізацією по завершенню навчання.

Їхні враження після екзамена:

Анастасія Спірідонова: Про екзамен дізналася на сайті ІТ-Академії. Рік тому я почала самостійно вивчати програмування, навіть пройшла курси

в одній з ІТ-компаній, але отриманих знань недостатньо, щоб отримати роботу. Також проблема була в тому, що я почала вивчати мову, не знаючи основ програмування. Це ніби будувати будинок без фундаменту. Стало зрозуміло, що самостійно мені не освоїти програмування. У короткострокові курси я не вірю, тому обрала Вінницьку ІТ-Академію.

Я знайшла свій зошит зі ЗНО з математики, пройшла його повністю, щоб виявити проблемні розділи, а потім за ними шукала в інтернеті інформацію та завдання на виконання.

Спочатку подумала, що 4 години на 10 задач — це занадто багато, але з екзамену я вийшла за 10 хвилин до завершення. Не було завдань, які вимагали б

знання мільйона формул, що порадувало, але всі вони вимагали вміння мислити. Взагалі екзамен сподобався, задачі були дійсно цікавими.

Звісно, я задоволена результатом! Правда, коли після екзамену почали показувати розв'язки деяких завдань біля дошки, я вже подумала, що все пропало, а потім все ж назвали моє ім'я серед переможців. Я вдячна викладачам, які побачили в мені потенціал, та ІТ-Академії за можливість навчатись безкоштовно!

Вадим Ліщинський: Я дізнався про ІТ-Академію в пошуку в інтернеті. Розумію, що ніде тебе ніхто в державних навчальних закладах не навчить, якщо не захочеш вчитись сам. До екзамену не готувався, адже був впевнений, що це мені не допоможе і я не здам екзамен. Екзамен сподобався, дуже цікаві завдання на логіку. Я зовсім не очікував, що здам екзамен і навіть не планував, яким чином буду відвідувати навчання, тому був дуже здивований, що мені вдалось прийти на безкоштовне навчання.

Маргарита Грінченко: Про взрослий курс IT-Academy

Vinnytsia я узнала во время учёбы в Школе Хакеров, которая действует при IT-Академии. После окончания школы понимала, что мне нужен быстрый старт в мире программирования

который университет, к сожалению, мне дать не мог. Поэтому решила попробовать себя на экзамене. После базы Физико-Математической гимназии особо готовиться не пришлось, разве что, повторила некоторые основные темы. Экзамен понравился своей разнообразностью в заданиях и способностью заставить подумать.

Дар'я Дзюба: Про екзамен розповів друг. Вирішила спробувати, тому що в майбутньому планую працювати в сфері ІТ. Передивилася

старі конспекти з математики. Екзамен був дуже цікавим, тому що були присутні не лише математичні задачі, а й логічні, для розв'язку яких потрібно було використовувати нестандартні методи мислення. Дуже рада результату, тому що не дарма поглиблено вивчала математику і ці знання допомогли мені потрапити в 4 тих, хто буде безкоштовно навчатись в ІТ-Академії.

Все реально, доведено тими, хто вже навчався безкоштовно. Варто лише повторити шкільний курс математики та потренувати логічне мислення.

У кожного є шанс стати щасливим студентом прогресивного навчального закладу з гарантованим працевлаштуванням. Реєструйся на весняний іспит, адже тепер саме твій час змінити своє життя ;-)

Програмуй своє майбутнє разом з Вінницькою ІТ-Академією!

Реєструйся: <https://ita.in.ua>
Телефонуй: 067-431-19-21

В УКРАЇНУ ПОВЕРНУЛАСЯ ДИФТЕРІЯ

Актуально ■ Дифтерію повертається через низький рівень колективного імунітету. Медики нерідко чують: навіщо щеплюватися, якщо небезпечної хвороби у нас роками немає. Про смерть від дифтерії 20 років тому 696 українців — забули

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLIJNYK@GMAIL.COM

В Україні цього року зареєстровано 20 випадків дифтерії, з них 18 — впродовж жовтня. Раніше по одному випадку виявили на Луганщині та Хмельниччині. Тепер у жовтні п'ять хворих з дифтерією зареєстровали в Закарпатській області, два випадки в Києві і один — в Тернопільській області. Ще 10 осіб в Закарпатській області є носіями інфекції, повідомляє прес-служба МОЗ.

Тернополянин щеплювався 2 роки тому

26 жовтня випадок захворювання на дифтерію підтвердили в Тернопільській області. Про це повідомила прес-служба МОЗ з посиланням на Центр громадського здоров'я України. Захворів 47-річний чоловік, який щепився від дифтерії у 2017 році, утім даних щодо наявності попередніх обов'язкових 8-ми щеплень за віком немає. Хворий мешкає на межі Тернопільської та Хмельницької областей, по допомогу звернувся до лікаря на Тернопільщині, з яким уклав декларацію. Контактуював з трьома особами, з яких одна дитина.

«Щеплення формує анти-токсичний імунітет, що захищає від важкого перебігу хвороби. Введена чоловіку вакцина в 2017 році сформувала достатній рівень антитоксичного імунітету, що не дав розвинути важким ускладненням», — зазначили в МОЗ.

Зараз на Тернопільщині, за даними Центру громадського здоров'я, щеплення проти дифтерії мають 67,8% дорослих і 69,4% дітей до року (% вказано від планового щеплення за календарем).

Захворів студент — медик

23 жовтня діагноз «дифтерія» підтвердився лабораторно у 23-річного індійського студента Ужгородського медуніверситету, про це повідомив Центр громадського здоров'я України. А 29 жовтня стало відомо, що хворих на дифтерію в Ужгороді уже 17. Ужгородці почали масово вакцинуватися від дифтерії. За 4 дні в Ужгороді щеплення від дифтерії зробили 3,5 тисячі містян, повідомляє Укрінформ.

У Закарпатській області за даними МОЗ середній рівень вакцинації проти дифтерії складає 44%, а середній показник по Україні — 52%.

Дитину лікували гомеопатією

А у Києві захворів на дифтерію 9-річний учень одного з ліцеїв. 24 жовтня діагноз підтвердили лабораторно. Як йдеться в повідомленні УНІАН, хворого на дифтерію школяра лікували гомеопатією. Матір школяра зізналася, що він не щеплений від дифтерії. Про це на брифінгу розповіла зав. відділенням Київської міської дитячої інфекційної лікарні Наталія Чермеркіна.

Директор центру первинної медико-санітарної допомоги Дарницького району Юрій Сміщук розповів, що в амбулаторній картці хлопчика є запис про наявність щеплення від дифтерії. Проте є інформація, що цей запис подібно. Матір дитини раніше писала відмови від щеплень.

А ще у Києві, як повідомили ЗМІ, на дифтерію захворіла 35-річна жінка. Відомо, що вона не була вакцинована. Їй ввели сироватку, і її життю загрози немає.

У Києві щодо дифтерії вакцинованих людей у середньому по місту 77% при контрольному показни-

ку 72%. При цьому вакцинованих дітей до року — 86%, у віці 6-16 років — 72%. «Найнижчий показник — це ревакцинація кожні 10 років — він складає 49%», повідомляє УНІАН.

Щеплюватися треба і дітям, і дорослим

Улітку цього року тодішня керівниця МОЗ Уляна Супрун показово щепилася від дифтерії та правця.

«Дифтерія — страшніша за кір. Бо смертність набагато вища: з тисячі хворих, за статистикою, помирає від 50 до 100 людей. Захищені ті, хто вакцинований. Закликаю кожного — підіть до сімейного лікаря, перевірте, коли ви востаннє вакцинувалися і за потреби — зробіть щеплення. Вакцини є. Вони якісні, безпечні та безоплатні», — наголошувала д-р Уляна Супрун.

В Україні вкрай низький рівень охоплення щепленнями від цієї інфекції. За таких умов експерти прогнозують можливий ризик виникнення спалаху. Єдиний спосіб захиститися — зробити щеплення.

За інформацією МОЗ, станом на 1 жовтня 2019 року в Україні є більше 190 флаконів сироватки від дифтерії, які надані в якості гуманітарної допомоги ВООЗ і розподілені в усі області.

В Україні щеплення проти дифтерії дітям роблять цільноклітинною вакциною проти кашлюку, дифтерії та правцю АКДП. Також наявна безкоштовна вакцина для профілактики дифтерії та правця АДП та вакцина для профілактики дифтерії та правця із зменшеним вмістом антигена АДП-М, яку застосовують для дорослих.

Станом на 1 вересня 2019 року в Україні наявні 1,79 млн доз вакцини АКДП, 178 тис доз АДП та 5,4 млн доз вакцини АДП-М, які захищають проти дифтерії.

Запобігти дифтерії легше, ніж її лікувати. Лікування дифтерії вартісне і агресивне

— Під час епідемії дифтерії в Україні з 1991 до 1998 року, спричиненої низьким охопленням дітей вакцинацією та відсутністю ревакцинації дорослих, на дифтерію захворіли понад 19 тисяч людей, 696 з них померли, — розповіла завідувачкою відділу міської дитячої лікарні Ольга Дивоняк. — Коли відновили вакцинацію і серед дітей, і серед дорослих, захворюваність на дифтерію знизилася. Але щороку загроза повтору епідемії 90-х

залишається. Бо рівень охоплення щепленнями від дифтерії, як серед дітей, так і особливо серед дорослих, дуже коливається. Дорослі набагато рідше ревакцинуються кожні 10 років після 16 років.

Дифтерія — це гостре інфекційне захворювання, яке викликає дифтерійна паличка, має повітряно-крапельний шлях передачі, характеризується утворенням плівок в місці попадання інфекції і ураженням ЦНС, периферичної нервової, серцево-судинної систем, нирок; дає дуже високу смертність.

Джерелом інфекції є хворі з гострою формою дифтерії і носії. Носієм може бути як здорова людина,

так і хто перехворів на дифтерію. Носійство здорового може бути тривалим — навіть понад 6 місяців, хронічне носійство триває кілька років. Такі люди мають хронічні хвороби носоглотки.

Нефахівцю важко відрізнити дифтерію від банального тонзиліту, ангіни. Але є певні особливості дифтерії — це невисокий підйом температури, специфічний набряк слизових, наліт спочатку білий, а потім біло-сірий, сірий і особливість та, що він погано знімається з тканин, якщо знімати шпателем, то поверхня починає кровити.

Дуже небезпечні для життя токсичні форми дифтерії, які су-

Коментарі

«Колективний імунітет стримує інфекцію»

■ **Марія ПАВЕЛЬЄВА**, завідувачка відділу епідеміології та профілактики інфекційних захворювань обласного лабораторного центру МОЗ:

— Зниження колективного імунітету призводить до виникнення спалахів захворювання, а потім і появи епідемії на певній території. Коли почався кір, медики завжди боялися і появи дифтерії. А ризик її появи в нашій області вже є.

«Навіщо щеплюватися, якщо випадків нема»

■ **Ірина КУЛАЧКОВСЬКА**, завсанітарно-карантинного відділу обласного лабораторного центру МОЗ:

— Настороженість стосовно поліомієліту, дифтерії і правця є завжди. Збудники циркулюють, вони нікуди не зникають, для них немає кордонів. Зараз щодо дифтерії бачимо, що є епідемічне неблагополуччя. Захистом є щеплення. Це мінімізує ризик появи важких ускладнень.

«Якщо все зробити правильно, це безпечно»

■ **Наталія БУТЕРА**, лікар-методист обласного центру Громадського здоров'я:

— Щоб отримати щеплення, потрібно звернутися до сімейного лікаря або педіатра, пройти огляд лікаря. Щеплення проводять лише одноразовими шприцями, які потім утилізують. Після щеплення за дитиною чи дорослим потрібно проводити меднагляд 30 хв або довше, якщо це вказано в інструкції до вакцини.

суть агресивним. Сироватка може призводити до побічних реакцій.

— Тому закликаю щеплювати дітей, — зазначила Ольга Дивоняк. — Якщо дорослий не знає про свій вакцинальний статус, то однозначно щодесять років треба щеплюватися вакциною АДП-М, яка включає в себе дифтерійний і правцевий анатоксин, щоб запобігти дифтерії.

Медики зазначають, якщо дорослий раніше ніколи не вакцинувався від дифтерії, треба отримати три дози вакцини АДП-М — через місяць після вакцинації — друга доза, через 6 місяців після другої — третя.

СЕЗОН ГРИБІВ: СКІЛЬКИ КОШТУЮТЬ ТА ЯК НЕ ОТРУЇТИСЯ

На часі ■ Скільки коштують гриби на Центральному ринку, де тернополяни їх збирають та як не отруїтися грибами, дізнавалася журналістка «RIA плюс»

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

Грибний сезон стартував, тож тернополяни почали продавати на ринку лісові знахідки. Асортимент грибів поки не надто великий, але попит, кажуть продавці, є

На Центральному ринку кілограм грибів можна купити за 40-65 гривень. Здебільшого продають гриби на стихійному ринку. За кілограм маслюків, які привезли з околиць Тернополя, потрібно заплатити 50-60 гривень, за кілограм лисичок — 70-80 гривень. Опеньки продають по 35-45 гривень.

Продавець Олександр, який продає опеньки, каже, що назбирав їх у Зборіві.

— Ми разом із жінкою їздили на вихідні у Зборів до родичів і пішли у ліс назбирати грибів, — розповідає грибник. — Ми знайшли багато «грибних» місць.

Він каже, що йому сам процес збирання подобається. Додає, що цього року грибів багато, лише з одного місця можна одразу назбирати цілий пакет.

Жінка, що стояла в черзі за грибами, пані Руслана, розповідає, що вона не боїться купувати гриби, бо сама любила колись їх збирати, тому розуміє, чи вони не отруйні.

— Але я завжди купую у перевірених продавців, — каже жінка. — Восени я часто готую щось із грибів, наприклад, люблю робити гриби биточки. Рецепт простий: гриби промити, просушити та смажити 7-8 хвилин, потім остудити. Картоплю відварити і натерти на крупній тертці, додати збите яйце, панірувальні сухарі. З отриманої маси сформувати биточки, запанірувати їх у борошні та обсмажити в олії.

«Треба знати місця»

Грибник Людмила розповіла журналістці, у яких місцях можна знайти гриби.

— Я приїжджаю у гості до мами, яка живе у селі на Тербовлянщині, поруч із нашим будинком — ліс, тому на гриби я ходила із самого дитинства, — розповідає пані Людмила. — Варто зауважити, що ростуть вони кожного року приблизно на одних і тих же місцях. Потрібно ретельно дивитися на пеньках, стовбурах та у чагарниках. Опеньки люблять рости один біля одного, тому якщо знайшли один гриб — озирніться навколо.

«Уважно оглядайте гриби»

Гриби — не тільки смачні і корисні, але й небезпечні, та можуть призвести до отруєння, а іноді й до смерті. Варто відмітити те, що отруїтися можна навіть істинними грибами, якщо їх неправильно приготувати або ж занадто багато з'їсти, пояснює зав. відділенням КНП «Тернопільський центр громадського здоров'я» — Наталія Харченко.

Відмовтеся від споживання дикорослих грибів. Замініть їх грибами, що вирощують штучно, які підлягають контролю, — каже лікарка. — Не купуйте гриби на стихійних ринках. Уважно оглядайте гриби. Якщо у вас виникають найменші сумніви — відмовтеся від споживання грибів.

Пані Харченко нагадує, що потрібно збирати лише добре знайомі вам гриби. За найменшого сумніву одразу викиньте гриб, не залишаючи його поряд з іншими.

Не збирайте гриби в посушливу погоду. У цей час гриб пересихає, віддаючи воду і збільшуючи концентрацію токсинів, — продовжує співрозмовниця. — Ніколи не куштуйте сирі гриби, а вдома ще раз ретельно їх перевірте. Усі сумнівні слід викинути.

Лікарка додає, готувати гриби потрібно протягом першої доби після збирання, а варити гриби не менше трьох разів, щоразу в свіжій підсоленій воді не менше 30 хвилин.

Асортимент грибів поки не надто великий, але попит, кажуть продавці, є

Грибник Людмила каже, що опеньки люблять рости один біля одного

Як приготувати смажені опеньки

Інгредієнти: кілограм опеньків, ріпчаста цибуля, рослинна олія, сіль, мелений чорний перець — за смаком.

Приготування: Переберіть опеньки, промийте під проточною водою і залиште в друшляку, щоб вони стекли.

Покладіть гриби в каструлю і залийте невеликою кількістю

води. Потім доведіть до кипіння, зменшіть вогонь, додайте солі і варіть приблизно 30 хвилин. Потім знову помістіть у друшляк стікати.

Дрібно наріжте цибулю і підсмажте на рослинній олії. Додайте гриби на сковорідку і обсмажуйте до готовності. Потім додайте сіль і перець за смаком.

Лікарі радять ніколи не куштувати сирі гриби

ПАРАСОЛІ: ЯК ОБИРАТИ ТА ДЕ ПОЛАГОДИТИ. СКІЛЬКИ КОШТУЮТЬ ДОЩОВИКИ

Як кажуть продавці, парасольки-тростини більш міцні та надійні, але складні більш зручні

Деякі дизайнерські дощовики можна придбати в інтернеті за чималі кошти. Дощовик може обійтися в кілька тисяч гривень

Сезон ■ Як повідомляють синоптики, з дня на день варто очікувати похолодання та дощову погоду. Якщо у вас ще немає парасольки чи дощовика, ми розкажемо, які зараз ціни та тенденції. А також, де у Тернополі можна полагодити парасольку

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Вибір дощовиків та парасольок є чималий. Вони продаються у різних магазинах та на ринку. Є як бюджетні, так і дорогі варіанти.

Скільки коштує дощовик

У різних магазинах та на ринку чималий вибір дощовиків. Ціни на них починаються від 16 гривень. Є і дорожчі — за 36.

— Дощовики зазвичай купують не для походів по місту, — каже продавець на ринку пан Сергій. — Вони більше потрібні для тих, хто має стояти під дощем. Хоч вони і вважаються одноразовими, їх часто просушують і використовують повторно.

Дощовики бувають дитячі та дорослі. Ціна на них буде залежати від цупкості матеріалу та способу їх одягання. Дощовики на кнопках дешевші. Вони коштують від 16 до 25 гривень. Дощовики на липучках дорожчі — 20-30 гривень. Як кажуть продавці, дощовики, на відміну від парасольок, купують лише тоді, коли починається дощ. Про запас їх беруть рідко.

Також бувають і багаторазові дощовики зі спеціальної прогумованої тканини. Заціпаються вони або на застібку-блискавку, або на кнопки. Такі відшукати на ринку не вдалося, а от в інтернет-магазинах вони коштують в середньому 300-500 гривень. Деякі моделі можуть коштувати до 3000 гривень. Вони є і дорослі, і дитячі.

Скільки коштує парасолька та як обрати

Парасольки можна придбати на ринку, в магазинах з аксесуарами та навіть у супермаркетах. Місць, де вони продаються, вдосталь. Можна обрати на будь-який смак та гаманець, але варто зробити це завчасно, бо, як кажуть продавці, коли починається негода, то все швидко розкуповують.

— Коли сезон дощів, то парасольки розбирають швидко, —

каже пані Галина, продавець-консультант в одному з магазинів. — У нас є великі парасольки-тростини, складні, дитячі. Дитячі є тільки у вигляді тростин. Для дорослих вибір є значно більший.

Складні парасольки, як пояснюють продавці, користуються найбільшою популярністю, оскільки їх можна носити з собою в сумці або рюкзаку. «Тростини» купують рідше. Вони більш надійні та витривалі, але носити таку з собою не зовсім зручно. На ринку парасольки коштують від 80 до 300 гривень. У спеціалізованих магазинах ціни починаються від 200 до 1500 гривень.

— Маю парасольки-тростини, складні та дитячі, — каже продавчиня на ринку пані Оксана. — Парасолі, які відкриваються наживоріт, дорогі, тому ми їх не привозимо, мало хто купує.

Як кажуть продавці, парасолі наживоріт коштують в середньому 300-800 гривень, але вони фактично нічим не відрізняються від «тростини».

— Головна перевага таких парасольок в тому, що мокра сторона залишається при закритті всередині, — каже пані Оксана. — Але якщо вдома забудете її розкрити і добре просушити — викинете, бо вона почне неприємно пахнути і навіть зашвісти може. Механізм там не значно кращий, ніж у «тростини». Їх купують через незвичний вигляд. Але я б радила купити хорошу складну парасольку або парасольку-тростину.

Як кажуть продавці, на колір покупці увагу майже не звертають, особливо, коли починаються дощі. У першу чергу обирають механізм та матеріал каркасу. З алюмінієвим каркасом парасолі легші та дешевші, але у разі поломки їх відремонтувати важко.

Парасолі зі сталевим каркасом значно дорожчі та продаються в магазинах з аксесуарами. Ціни на них починаються від 400 гривень.

У Тернополі мало хто займається ремонтом парасольок. У майстернях, де ремонтують одяг чи взуття, ка-

Віктор Токаренко займається ремонтом разом з помічником. У залежності від складності, ремонт може зайняти від кількох хвилин до кількох годин

жуть, що цим не вигідно займатися, оскільки деталі знайти важко.

— Я маю вдома три зламані парасолі, а відремонтувати немає де, — розповідає тернополянка Ольга. — Вони коштують в середньому по 500 гривень. Викидати шкода, а відремонтувати не можу.

Де можна відремонтувати парасольку

Один з небагатьох майстрів у Тернополі, який може полагодити парасольку — Віктор Токаренко. Він вже не один рік працює на «Східному». Як розповідає майстер, вартість ремонту залежить від парасольки.

— Я займаюся ремонтом парасольок вже п'ять років, — каже сам Віктор. — Дещо ремонтую сам, а також маю помічника, бо це робота дуже копітка. Коли треба замінити верхню спицю, то потрібно розібрати всю парасольку. Вона ламається найчастіше. Деталей як таких для них немає, тому ми ремонтуємо, використовуючи парасолі, які нам приносять люди. Найскладніше ремонтувати великі сімейні парасолі на 16 спиць. Для цього потрібно її повністю розібрати та знімати купол. Пів години може зайняти ремонт, а дві години треба зшивати купол. Люди приходять часто, лишаються задоволеними.

Як розповідає майстер, надто дешеві парасольки купувати не варто, бо алюмінієві спиці у них неякісні і від першого пориву вітру вони погнуться чи зламаються. Також для таких важко знайти деталі. Майстерня пана Віктора працює на вул. Протасевича, 2, (Збарзьке кільце, в приміщенні магазину «Парус»).

Ще одна «Універсальна майстерня», де можна відремонтувати парасольку, розташована на вул. Володимира Громницького, 9. Дехто з тернополян розповідає, що ще одна така майстерня є на ринку на 15 квітня.

«ХТО ПРОТИ БЛОНДИНОК»: ТЕРНОПОЛЯНКА РОЗПОВІЛА ПРО ЗЙОМКИ ШОУ

Телебачення ■ Відома тернопільська стиліст-шопер Ольга Вінницька стала учасницею одного із випусків нового сезону телешоу «Хто проти блондинок» на «Новому каналі». Про свої враження від зйомок тернополянка розповіла журналістці «20 хвилин»

МАР'ЯНА ДОХВАТ, 097-783-53-39
MARJANA.DOKHVAT@GMAIL.COM

Анкету, як розповідає Ольга, заповнювала ще роки три тому. І взагалі забула про це. А нещодавно їй зателефонували із «Нового каналу» і запропонували взяти участь.

— Спершу в мене уточнили деякі деталі, щоб все підходило темі зйомок, через деякий час ще раз перетелефонували і сказали, що затвердили мою кандидатуру, — розповідає Ольга. — На зйомки я мала приїхати у Київ до «Укрфільму». Смішно було, коли приблизно о 6.50 таксі довезло мене до певного місця і водій сказав, що далі не їде. Був туман, холод, темно, праворуч річка, ліворуч будови і ти йдеш ніби в ліс. Але я дійшла до місця призначення, все було гаразд. Від 7-ї ранку у нас була підготовка, на яку пішло кілька годин, а зйомки тривали години дві.

Багато красивих дівчат

На зйомках було багато дівчат із попередніх сезонів шоу, які вже були знайомі між собою. Але, як розповідає тернополянка, атмосфера була дуже дружньою і невимушеною.

— Якщо чесно, то мене переповнювала радість, що є стільки багато красивих дівчат, — каже Ольга. — Багато хто з них виглядали, ніби з картинки. Було цікаво побачити вживу Лесю Никитюк, дівчат-учасниць, як вони між собою спілкуються. Леся Никитюк дуже сподобалась — вона красива жінка. І мене захоплює те, наскільки вона комунікабельна, весела, життєрадісна. Вона за секунду може легко підібрати потрібні слова та жарти, які будуть доречними і дотепними. Такий стиль дуже приваблює. Враження від неї якнайкращі.

Крутий досвід

Жінка каже, якби її ще раз запросили на шоу, то вона б трішки по-іншому відповідала і на запитання, і по-іншому поводитися.

— Ця програма спрямована на те, щоб руйнувати стереотипи, там можна спокійно відповідати те, що на думці, — продовжує співрозмовниця. — Ніхто там не засуджує за помилку, можна виходити за межі рамок і це класно. Досвід у телешоу такого рівня трошки змінює

бачення, розширює горизонти. Я зробила висновки і про себе, і про людей. Про шоу та телебачення. Про красу.

Тернополянка вважає, що кожна подія чи ситуація в житті відбувається для того, аби проаналізувати і зробити висновки. І вона рада, що потрапила на це шоу. Головне не боятися і пробувати щось нове.

— Після участі залишилися лише приємні спогади і це крутий досвід, — каже жінка. — Основний меседж, який я отримала на шоу, — якщо ти розумна, начитана, інтелігентна людина, то це не означає, що не можна інколи подуркувати, зіграти блондинку, бути наївною, дитячою, легкою та безпосередньою. Говорити все, що спаде на думку і вміти пожартувати над собою та іншими. І вміти радіти життю.

Інший рівень

Ольга Вінницька відома у Тернополі стиліст-шопер і її часто запрошують у ролі експерта і на тернопільські телеканали. Тому жінка вже має досвід зйомок. Але на всеукраїнському каналі була вперше.

— І скажу, що рівень справді зовсім інший, — додає жінка. — Мені сподобався процес зйомок. Якщо порівнювати із місцевим телебаченням, то на всеукраїнському каналі над такими шоу працюють професійні стилісти, візажисти, перукарі. Працює команда професіоналів. Є кілька гримерень.

Розказувати подробиці зйомок — тему, хто головний герой випуску та ін. — учасниці не можуть, поки не вийде програма у ефір. Як каже Ольга Вінницька, випуск за її участі в ефір вийде приблизно навесні 2020 року.

ДОВІДКА

У телешоу найяскравіші білявки країни викликають «зіркових» чоловіків на інтелектуальну дуель. Суть проєкту: 50 розумних красунь об'єднуються, щоб розвінчати стереотипи про «дуреньких блонді». Дівчата зіграють проти відомого чоловіка. Битва умів складатиметься з двох турів і «Супергри». Переможець отримає грошовий приз, сума якого залежить від перебігу змагання.

Тернополянка Ольга Вінницька каже, що основний меседж, який вона отримала на шоу, — якщо ти розумна, начитана, інтелігентна людина, то це не означає, що не можна інколи подуркувати

Як розповідає Ольга Вінницька, цікавим був не лише процес зйомок, а й підготовка до нього у гримерні. А атмосфера на знімальному майданчику була дружньою

ПРО ЖАХІТТЯ, ЯКІ ЗБЕРІГАЄ ГЕНЕТИЧНА ПАМ'ЯТЬ

Презентації ■ У своєму новому романі-горорі «По той бік пам'яті» письменниця Ксенія Циганчук описала обряд ініціації, через який проходять герої, читаючи старовинну книгу казок

ЛЕСЯ ЗАМОРСЬКА, 0-97-504-25-48,
LESIA.ZAMORSKA@GMAIL.COM

Молода письменниця з Рівного Ксенія Циганчук нещодавно представила тернополянам свій новий роман-горор «По той бік пам'яті». Презентація відбулася у тернопільській книгарні «Є». Новинка вийшла у вінницькому видавництві «Дім химер», яке спеціалізується саме на такій літературі. Це вже третій роман письменниці після «Коли приходить темрява» і «Кривавими слідами».

Ксенія Циганчук — володарка спецвідзнаки «Золотий пістоль» за кращий гостросюжетний роман на «Коронації слова». А ще вона велика шанувальниця фільму «Кошмар на вулиці В'язів». У минулому — викладачка іноземних мов, наразі — дослідниця старослов'янських казок та міфології. Дуже любить подорожувати. Каже, що світ великий і цікавий. Для неї нові міста, знайомства і враження — чи не найкраще, що може бути у житті. А ще письменниця жартома називає себе «наркоманкою» фітнесу. До вподоби їй вивчати іноземні мови. Ще один варіант відпочинку із задоволенням — читати книжку, загорнувшись у ковдру.

У своїй новій книжці «По той бік пам'яті» Ксенія Циганчук підняла ряд надзвичайно цікавих та

важливих питань. Що ми знаємо про себе і людей, які поряд? Наскільки тісно ми пов'язані з нашими предками? Чи пам'ятаємо своє коріння? Звідки походить наш рід? Хто ми насправді є?

В основі роману — обряд ініціації

Авторка пропонує новий погляд на взаємозв'язок людей на планеті та, зокрема, в Україні. Адже всі ми «співживемо». І ті, що колись народжувалися та помиралі на цій території, і ми, теперішні. Науково доведено — «чужих» людей не існує.

— Все почалося з того, що моя подруга розповіла про книжку «Історичне коріння чарівної казки», — каже Ксенія Циганчук. — Там ідеться про те, що, насправді, казка — це історична річ і що всі казки засновані на реальних подіях. Зокрема чарівні казки описують обряд ініціації, який проводили наші предки ще в дохристиянські часи. Цей обряд був дуже жорстоким. Його проходили підлітки віком 12-16 років.

Коли письменниця про це дізналася, то зрозуміла що напише класний роман жахів, тож саме ця ідея закладена в основі книги. Історія розпочинається з того, що кілька друзів їдуть на відпочинок, але дорогою їм ламається автівка і вони мусять шукати, де можна її

У своїй новинці «По той бік пам'яті» Ксенія Циганчук підняла питання генетичної пам'яті, яку вважає цілком реальною

поремонтувати. Герої потрапляють на старий хутір. Там дуже мало мешканців, до того ж усі вони літнього віку і надзвичайно заобонні. Друзі знаходять там старовинну книгу казок. Коли починають її читати, то з ними відбуваються дивні речі. Тому вони намагаються з'ясувати, що саме відбувається і як з тим боротися.

Події відбуваються на Черкащині

Авторка роману-горору розповіла, що вона наполовину українка, наполовину вірменка.

— Тато мій із Черкаської області, де якраз і відбуваються події книги, — каже Ксенія Циганчук. — У романі навіть мова жителів хутора відтворена із реальності — так, як спілкуються у моєму селі. Мама вірменка та народилася у

Баку, згодом переїхала в Україну. Баку я відвідувала, Вірменію поки ні, але дуже хочеться.

Письменниця стверджує, що вибір теми не пов'язаний із її корінням. Це радше роздуми про коріння кожного з нас. Оскільки те, що описується у книзі — правдиві вірування, які пережили так чи інакше всі наші предки.

— Я належу до тих людей, які вважають генетичну пам'ять цілком реальною, — додає авторка. — Є теорія генетичної пам'яті, суть якої зводиться до того, що ніщо не минає безслідно. Тобто все те, що наші предки колись пережили, передається генетично. Це доведено науково. Коли я цього начиталася, то задала собі питання: а що ховається по той бік нашої пам'яті, що би ми могли знати, якби пам'ятали? Звідси

й назва книжки.

Герої роману вигадані

За словами Ксенії Циганчук, їй було дуже складно визначитися із жанром. Це певною мірою і детектив, і горор, проте тут є багато цікавих моментів з історії і навіть трішки психології та філософії. Письменниця написала для роману авторську казку, яка «веде» цю історію, переплітаючись із сюжетною лінією нашого часу.

— Всі моторошні обряди, що змальовуються в народних казках, не лише були реальними, а й тісно пов'язані з усіма нами сучасними, — каже Ксенія Циганчук. — Тому що наші пращури проходили ці обряди ініціації, і в генетичній пам'яті про ці події досі зберігається інформація. Тобто всі ми так чи інакше ці обряди пережили. Наше минуле крокує за нами, дихаючи в потилицю. Воно впливає на наше життя.

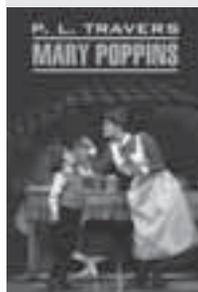
Майже всі персонажі нового роману вигадані. Єдиний мешканець хутора Яромір, якого всі вважають дурником, має реального прототипа.

Ксенія Циганчук поділилася творчими планами на майбутнє. Вона пише продовження поліцейського детективу «Кривавими слідами». Ще мають бути дві книги з одними і тими ж головними героями, які опиняються щоразу в інших ситуаціях.

— Друга книга вже у видавництві, — каже авторка. — Над третьою я працюю. Всі історії написані на основі реальних подій, для цього я їжджу на виклики разом із патрульними поліцейськими.

До речі, письменниця зізналася, що захоплення детективами і жахами у неї перейшло від мами, яка любила читати саме таку літературу. Тож перші проби пера Ксенії Циганчук — це були саме жахастика, як вона їх називає, перші недитячі книги теж.

ТОП-5 книг англійською для тих, хто починає її вчити

«Меррі Попінс»
Памела Ліндон
Треверс

Ця казкова повість про дивовижні пригоди Мері Поппінс і її непосидючих вихованців належить до золотого фонду світової дитячої літератури. Ми рекомендуємо оригінальну версію англійською, зате з коментарями і словником для більш ефективного занурення. Книжка про Мері Поппінс вкрай набагато глибша, ніж просто хороша дитяча література. Якщо копнути глибше, то відомості героїв тут суто з англійським присмаком.

«Острів скарбів»
Роберт Стівенсон

Пірати, таємнича карта, скарби капітана Флінта і неймовірні пригоди в погоні за ними — в «Острові Скарбів» мовою оригіналу. Таємнича карта, небезпечна експедиція, пірати — в цій історії є все для тих, хто захоплюється неймовірними пригодами. Головний герой роману, юний Джім Гокінс, бере участь у пошуку скарбів, які заховані на відлюдному острові знаменитим капітаном Флінтом. Сміливість Джіма та його друзів перемагають Джона Сільвера.

«Робінзон Крузо»
Данієль Дефо

Навряд чи хтось не читав хоча б частково історію сміливого моряка, який застряг на безлюдному (як він спершу думав) острові і намагався там вижити. Історія Робінзона — це філософська розповідь про мужнього та кмітливого чоловіка, який зумів вижити й не здичавіти поза межами цивілізації завдяки своєму сильному духу і працьовитості. Читається легко, а якщо тримати поряд словник — можна наповнити свій запас та добряче підтягнути мову.

«Аліса в країні чудес»
Льюїс Керрол

А ви знали, що спочатку, понад 150 років тому, Аліса була зовсім не в Країні Чудес, а під землею (Alice's Adventures Under Ground)? Пропонуємо дізнатися, як звуть героїв і як називаються чарівні місця їхніх пригод англійською. Дівчинка Аліса сидить зі своєю сестрою на березі річки. Їй не цікава книжка, яку читає її сестра, адже в ній немає малюнків. Аж раптом поруч пробігає Білий Кролик, і Аліса біжить за ним...

«Форест Гамп»
Вінстон Грум

Неймовірно добра історія успіху Фореста Гампа знайома кожному за фільмом, який отримав відразу шість Оскарів. Відмінна новина в тому, що, знаючи англійську на початковому та середньому рівнях, ви вже можете прочитати її в оригіналі. Хоча поки що і в адаптованій версії. У книзі читачам пропонують легкий, скорочений та адаптований текст англійською рівня Intermediate.

«НИВА» ПОВЕРНУЛА СОБІ ЛІДЕРСТВО У ЧЕМПІОНАТІ ДРУГОЇ ЛІГИ

Футбол ■ У домашній грі тернополяни зуміли здобути одне очко та випередити за додатковими показниками житомирське «Полісся»

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34,
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

У центральному матчі 18 туру чемпіонату Другої ліги тернопільська «Нива» вдома розіграла мирною 0:0 із рівненським «Вересом».

Матч відбувся 27 жовтня на Тернопільському міському стадіоні. Поспостерігати за битвою команд, що лідирують, зібралися більше тисячі уболівальників. А наприкінці матчу прихильники «Вереса» влаштували піротехнічне шоу, що ймовірно коштуватиме клубу гостей чималим штрафом.

Як і годиться у протистоянні фаворитів, на полі точилася боротьба за кожен м'яч. Тернополяни мали нагоду відзначитися вже у дебюті гри, але півзахиснику Максиму Проціву забракло влучності на дальній стійці.

Гості відповідали небезпечними моментами від лідерів атак — Шестакова, Соломки та Яременка. Однак голкіпер «Ниви» Максим Механів не змусив засумніватися у своїй майстерності. До речі, наприкінці матчу Максима визнали найкращим гравцем у складі тернопільського клубу.

Додамо, що наприкінці зустрічі арбітр матчу у суперечливому епізоді за другу жовту картку вилу-

чив з поля центрального захисника «Ниви» Вадима Хохлова. Відтак, гравець пропустить наступний матч команди у чемпіонаті.

— Вважаю, що результат гри — закономірний, — каже головний тренер рівненського «Вереса» Юрій Вірт. — Під час гри обидві команди продемонстрували велике бажання до перемоги. Не вистачило лише голів. На мою думку, така гра сподобалася уболівальникам. Було приємно грати у такій атмосфері.

Наставник тернопільської «Ниви» Василь Малик зі своїм візаві погодився.

— Мабуть, підсумковий рахунок справедливий, — каже він. — Але вже в якому матчі поспіль нам заважають судді. Вони знають, як ми граємо, що ми розвиваємо швидкі атаки і своїми свистками зупиняють їх. Тому на полі боремося не лише з суперником, але й і з суддями. Напевно, така у нас непроста доля у цьому сезоні.

Завдяки набраному очку «Нива» наздогнала у турнірній таблиці житомирське «Полісся», але випередила житомирян за додатковими показниками і знову очолила турнірну таблицю Другої ліги. У наступному турі, що відбудеться 2 листопада, наші земляки на виїзді протистоятимуть «Чайці» з Київщини.

Півзахисник «Ниви» Максим Проців мав нагоду відзначитися на перших хвиликах

ТУРНІРНА ТАБЛИЦЯ ЧЕМПІОНАТУ ДРУГОЇ ЛІГИ ПІСЛЯ 18-ГО ТУРУ:

1. «Нива» (Тернопіль) — 32,	(Хмельницький) — 26,	6. «Ді-тропавлівська Боршагівка) — 13,
2. «Полісся» (Житомир) — 32,	наз» (Вишгород) — 25,	7. ФК 10. «Оболонь-Бровар-2» (Буча)
3. «Верес» (Рівне) — 30,	4. ФК «Ужгород» — 19,	8. «Нива» (Вінниця) — 12,
4. ФК «Калуш» — 26,	5. «Поділля» — 16,	9. «Чайка» (Пеші) — 11.

Тернопільські боксери тріумфували у Трускавці та Польщі

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34,
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

Представники тернопільських спортклубів взяли участь у змаганнях «За мир та єдність України», що відбулися з 18 до 20 жовтня у Трускавці. Участь у них взяли майже двісті спортсменів.

Десять нагород за підсумками турніру вибороли представники боксерського клубу «Пантера». Чемпіонами у своїх вагових категоріях стали Остап Бирчак, Максим Мідько, Матвій Сирота, Микола Дукельський. Другі місця у Олега Кузика, Валентина Бойка та Ілля Гуневича. А третіми стали Денис Поважний, Юрій Джиджора та Олександр Смоляк. Боксери тренуються під керівництвом Івана Александрівського.

Чемпіоном у Трускавці також став представник боксерського клубу «Шкіряна рукавичка» Ар-

У Трускавці тернополяни отримали 14 нагород

тем Сорочан, якого тренує Руслан Фірман.

Ще три нагороди у представників БК «Ринг», що у Микулинецькій ОТГ. Віктор Петров та Ілля Кацімон посіли треті місця, а Денис Падух виборов золоту медаль. Спортсменів тренує заслужений тренер України Віктор Петров.

А під час виступу на 13-му Міжнародному турнірі з боксу у польському Збошені тернопільські спортсмени вибороли дев'ять золотих та сім срібних медалей. Змагання серед чоловіків та жінок відбулися з 16 до 20 жовтня. Україну у Польщі представили вихованці двох тернопільських спортклубів

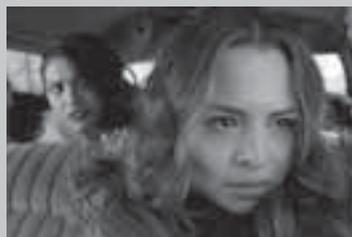
16 медалей наші земляки отримали у сусідній державі

— «Шкіряна рукавичка» та «Палац спорту». Чемпіонами у своїх вагових та вікових категоріях стали: Олеся Крисюк, Максим Кармеліта, Каріне Айрапетян, Микола Загородній, Ярослав Шнуровський, Володимир Куліковський, Назар Кордупель, Андрій Хорошак, Каріна Вовк. Срібні нагороди отрима-

ли Олег Сухий, Олег Юрковський, Олена Софіян, Тарас Кордупель, Ярослав Ковалів, Богдан Пилипів та Данило Горбенко. Боксери представляють КЗ ДЮСШ з греко-римської боротьби (відділення боксу), ТОДЮСШ з літніх видів спорту та ШВСМ. Їх тренують В.Шнуровський, Р.Фірман і Р.Діткун.

КІНО

кінотеатр
Сінема Сіті
тел. 47-77-37, квитки — 70-110 грн

«Дух відьми»

Детектив, трилер, жахи, 31 жовтня — 5 листопада

«ТЕРМІНАТОР: ФАТУМ»

Бойовик, пригоди, фантастика, 31 жовтня — 5 листопада

«Кошмарний директор або школа №5»

Комедія, 31 жовтня — 5 листопада

«Клара та чарівний дракон»

Анімація, пригоди, 30 жовтня — 5 листопада

«Родина Адамсів»

Комедія, мультфільм, анімація, 30 жовтня-5 листопада, поч. — 10.15, 12.10, 14.05, 14.40, 16.00, 17.00, 17.55

«Співає Івано-Франківськ-теплокомуненерго»

Документальний, 30 жовтня-5 листопада, поч. — 19.00

«Дитя погоди»

Аніме, мелодрама, фентезі, 31 жовтня — 5 листопада

«3 секунди»

Драма, кримінал, 30 жовтня-5 листопада, поч. — 12.00, 21.35

«Зомбіленд: Подвійний постріл»

Бойовик, комедія, жахи, 30 жовтня-5 листопада, поч. — 10.00, 12.25, 16.55, 19.50, 21.55, 23.55

«Чаклунка: Повелителька темряви»

Пригоди, сімейний, 30 жовтня-5 листопада, поч. — 10.00, 14.30, 19.00, 21.25

«Захар Беркут»

Бойовик, драма, 30 жовтня-5 листопада, поч. — 12.00, 14.20, 18.55, 23.50

«Джексі»

Комедія, 30 жовтня-5 листопада, поч. — 23.55

Арсен Мірзоян у Тернополі

Харизматичний красень Арсен Мірзоян 1 листопада дасть концерт у Тернополі. Культурний захід відбудеться в Тернопільському академічному драматичному театрі Т. Шевченка о 19.00. Непередбачуваний, сміливий артист не втомлюється експериментувати і змушує глядачів жити тут і зараз. Квитки: 250-550 грн.

Виступ гурту «Тінь Сонця»

Столичний гурт «Тінь Сонця», який грає в унікальному стилі козацький рок, дасть концерт у пабі «Коза» 2 листопада 19.00. Колектив представляє оригінальний жанр heavy-folk, поєднує у своєму звучанні бандуру і скрипку з роковою гітарою.

Найгарніші пісні від Оксани Мухи

Сольний концерт заслуженої артистки України Оксани Мухи «Красиві пісні України» відбудеться 8 листопада о 19.00 у Тернопільському драмтеатрі. Співачка представить публіці нову концертну програму. Квитки: 180-420 грн.

Завітає ансамбль ім. П. Вірського

У Тернопіль завітає славнозвісний ансамбль танцю Павла Вірського. Концерт відбудеться 2 листопада о 19.00 у ПК «Березіль». Понад 100 найсильніших артистів із неймовірною енергетикою подарують незабутній вечір. Квитки: 150-450 грн.

Концерт Ярмача «Своє кіно»

Співак Ярмач із «Своєм кіно» завітає у Тернопіль 8 листопада. Концерт відбудеться о 21.00 у нічному клубі Pulse. Ярмач — автор 30-ти кліпів, 300 млн переглядів на YouTube, 2 сезони серіалу на телеканалі НЛО. Квитки: від 200 грн.

Марина КРУТЬ з концертом

Єдина в Україні та світі соул-бандуристка, учасниця шоу «Голос Країни» та «Х-factor» Марина КРУТЬ із презентацією альбому «ALBINO» завітає у Тернопіль. Концерт буде 8 листопада о 19.00 у філармонії. Квитки: 80-190 грн.

Vivienne Mort у Тернополі

Київський інді-рок гурт Vivienne Mort виступить у філармонії 16 листопада о 19.00. Офіційно: дрескод зустрічі — чорно-білий. На рахунок гурту 6 альбомів, 3 офіційних відеокліпи, 8 всеукраїнських турів. Квитки: 300-450 грн.

КЛУБИ

ALLURE CLUB

просп. Злуки, 45,
тел. 098-757-57-57

«Ретротека» в Allure

Щонеділі нічний клуб Allure запрошує на «Ретротеку» з DMC Falya відриватися під кращі хіти від 90-х до сьогодні.

Вхід до 00.00 — безкоштовний. Після 00.00: дівчата — 50 грн, хлопці — 80 грн.

The Subbotage Party

Щосуботи клуб запрошує потусуватися під найкращу за останні 30 років музику. До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 дівчатам — 40 грн, хлопцям — 80 грн.

Discohouse Friday Night

Щоп'ятниці для тернополян — вечори хаусу та лотерея для перших 99 відвідувачів із призами. До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 — дівчатам — 30 грн, хлопцям — 60.

БУНКЕРМУЗ

бульвар ім. Т. Шевченка, 1,
тел. 067-350-22-10
Щосуботи запальні сети готують

діджеї з різних куточків України. Потужні біти та яскраві емоції чекають усіх на вечірці. Щосередини у закладі заточують підбори під запальні ритми латино. Для тернополян — сальса, бачата і меренге. Початок розваг — о 20.00. Приходьте з друзями та заряджайтеся позитивом. Вхід — вільний.

Diamond CLUB

вул. А. Живова, 7
тел. 063-382-30-11
Початок запальних вечірок о 22.00
Вхід до 00.00 — безкоштовний. Після 00.00 — для дівчат — 50 грн, для хлопців — 80 грн.

NIGHT CLUB PULSE

вулиця Братів Гжицьких, 3-А
Щосередини запальна вечірка BARTENDER.
Початок о 22.00.
Вхід до 00.00 — безкоштовний. Вхід після 00.00: дівчата — 50 грн, хлопці — 80 грн.

ФІЛАРМОНІЯ

Виступить ансамбль «Візерунок»

Концерт академічного ансамблю народної музики «Візерунок» Тернопільської обласної філармонії (художній керівник — заслужений артист України Мирослав Бабчук), ведуча — заслужена артистка України Адріана Онуфрійчук відбудеться 31 жовтня о 18.30 в залі філармонії. Квитки: 50, 60, 80 грн.

ВИСТАВКИ

«Відблиск»

Виставка живопису Юрія Леонця, галерея «Бункермуз»

«Андрій Петрик. Малярство»

Звітна річна виставка робіт майстрів Тернопільського обласного Осередку Національної спілки майстрів народного мистецтва, художній музей

«Фундатор українського музейництва нашого краю»

Виставка фондкових матеріалів, приурочена 135-річчю від народження організатора першого Українського музею в Тернополі, літературознавця та германіста Яким Яреми, краєзнавчий музей

«Ромену синій квіт...»

Виставка фондкових матеріалів, присвячена 55-річчю створення пісні-шлягера «Квіти ромену» (слова Бориса Демкова, музика Владислава Толмачова, краєзнавчий музей

ТЕАТР

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

(бульв. Т. Шевченка, 6).
Тел. 52-40-66,
квитки 30-70 грн, поч. — 19.00

«Сорочинський ярмарок»

Музична комедія, сценічна редакція В. Жили за М. Гоголем, поч. 19.00 — 31 жовтня

«Тарас»

Драматична містерія, Т. Шевченко, Б. Стельмах, сценічна редакція О. Мосійчука, поч. 19.00 — 2 листопада

«По щучому велінню»

Казка, М. кропивницький, поч. 13.00 — 3 листопада

«Наречена світанкової зорі»

Легенда про кохання, А. Касона, поч. 19.00 — 3 листопада

«Мартин Боруля»

Музична комедія, І. Карпенко-Карий, поч. 19.00 — 6 листопада

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ТЕАТР АКТОРА ТА ЛЯЛКИ

(вул. Січових стрільців, 15).
Тел.: 52-49-54, 52-49-57, 25-15-69,
квитки — 30 грн,

«День народження кота Леопольда»

Музична казка-комедія, А. Хайт, поч. 12.00, 14.30 — 3 листопада

СКУЛЬПТОР, ЯКОГО ЗНАЮТЬ У ВСІЙ УКРАЇНІ, СТВОРИВ НА СВОЄМУ ПОДВІР'І КРАЇНУ КАЗОК

Хобі ■ Олег Котик із села Кровінка, що на Теробовлянщині, перетворив своє подвір'я на Діснейленд. Тут він поселив п'ятиметрового дракона, що охороняє альтанку, героїв мультфільмів Ріо та Рататую, лісовика-колодязь та ще багато дивовижних істот

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-141-50,
OLIATUR9@GMAIL.COM

Казкові скульптури — сімейна справа родини Котиків. Усі роботи Олег Котик творить разом з дружиною Оксаною та братом Русланом.

Роботи на власному подвір'ї, що стали виставковим майданчиком розпочали з 2012-го року.

— Цього літа ми закінчили альтанку, над якою працювали ще з 2015-го року, — розповідає Олег Котик. — Нам нарешті вдалося її розфарбувати. Не закінчили роботу ще всередині будиночку, це вже зробимо наступного року. А зовні закінчили дракона, який стереже свої володіння. На роботу цієї скульптури пішло найбільше сил.

Оновили і лісовика, який найбільше приваблює гостей. Його Котики встановили у 2014-му. Висота скульптури — три метри. На перший погляд зовсім не скажеш, що ця дерев'яна міфічна істота — криниця, та ще й з бетону.

Чоловік каже, що спочатку скульптури створювали для своїх дітей, щоб потішити їх казкою. А зараз їх подвір'я перетворилось на екскурсійний майданчик.

— Наймолодший синочок Артемчик, коли побачив роботи — не міг стримати емоцій, — говорить чоловік. — Тільки ходив і казав: «Вау». Насправді, такі емоції варті безсонних ночей та насичених днів роботи. Тепер я бачу, що в моїх дітей буде казкове дитинство. Дітки бралися допомагати розмальовувати скульптури — і це чудовий час проведений разом, хоча, зізнаюся, що потім довелось дещо переробляти після такої роботи.

Приходять на екскурсії діти та дорослі

Нещодавно, щоб оглянути казку на подвір'ї Котиків, на екскурсію за чотири кілометри прийшли школярі з Теробовлянської школи.

— Це були діти різного віку: старші, молодші. Всі були в захваті, — каже чоловік. — Дуже приємно, коли твоя робота приносить стільки емоцій. У дітей

була екскурсія визначними місцями Теробовлянщини. Я кажу: та ми ж ще не стали таким місцем, а вони переконують, що дітям це дуже цікаво. То як ми могли не погодитись?

Пан Олег каже, що нерідко біля будинку зупиняються автобуси, щоб розглянути скульптури. Люди фотографуються з ними та кажуть, що наче потрапили до Діснейленду.

— Нещодавно до нас зайшли гості з Німеччини, — говорить скульптор. — Вони запитали, чи тут живуть мільйонери (посміхається — прим.ред). Тому що схожі скульптури ці люди, які об'їздили пів світу, бачили лише десь в Америці. І то, за їх словами, там вони не настільки реалістичні та цікаві. Цей чоловік приблизно годину розглядав наше подвір'я. Все фотографував, торкався. Був здивований, що українці, звичайні хлопці, можуть таке зробити. За його словами, за кордоном така робота оцінювалась би дуже дорого.

Проте жити і працювати Олег Котик планує лише в Україні.

Впізнають люди з різних куточків України

— Зараз ми з братом також працюємо над роботою у Вінниці, — говорить чоловік. — Нас під час роботи впізнають люди з всіх куточків України. І зі Львова люди були, які знають нас, і з Тернополя, і Заліщиків. Були навіть люди з Донецька, які бачили десь в мережі фото наших робіт, і підходили, фотографувалися з нами. Ми потім вже ховалися від тієї уваги, але це приємно. Людям дуже цікаво, що ми робимо. Вони стежать за нашими роботами. Дуже активно поширюють фото.

У Вінниці Олег та Руслан Котики працюють над композицією із мультфільма «Шрек». Роблять усіх героїв, яких мають встановити на місцевому сувенірному ринку.

Брати виконують роботи і на замовлення, кажуть, що в околицях майстрів, які працюють у казковому жанрі, немає.

— Це і приваблює людей. За словами братів, роботи забирали у Львів, Хмельницький, Одесу. На-

Усі скульптури Олег Котик (справа) робить разом із братом Русланом. Для них це сімейна справа

Альтанку на своєму подвір'ї розпочали робити ще у 2014 році. Аж через п'ять років її вдалося закінчити

Господар казкового подвір'я — гном із гаманцем та праскою «хазяйнує» у своїх володіннях

Нещодавно до будинку Котиків прийшли діти із місцевої школи. Для них господарі провели екскурсію. Діти запитували, чи можуть вони навчитися робити такі самі скульптури

ступний герой поїде у Вінницьку область. — Наша головна мета — серед сірих буднів створити справжню казку, — розповідають майстри. — Зараз у світі стається дуже багато страшних речей, але головне — це не забувати, що у нас ростуть діти, яким потрібен спокій та приємні емоції. Та й у кожному дорослому є вічна дитина.

Також майстри планують відреставрувати свою першу роботу — криницю в селі у формі гриба. Вони зізнаються, що робота приносить їм задоволення. В околицях майстрів, що працюють у жанрі казкової скульптури, — немає.

СЕРЕДА, 30 жовтня

UA:перший
 06.00 М/ф «Тачки проти»
 06.05 М/ф «Марин та його друзі. Підводні історії»
 06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.10, 02.00, 05.20 Новини
 06.35, 07.05, 08.05, 09.05 Доброго ранку, Країно!
 09.30 Х/ф «Еліза» 12+
 11.35, 14.15 Телепродаж
 12.00 Енеїда
 12.30 Діц «Тайська кухня»
 13.10, 03.30 #ВУКРАЇНІ
 13.45, 17.10, 05.00 Пліч-о-пліч
 14.30 Діц «Аромати Перу»
 15.15 Хто в домі хазяїн
 15.45 Відкривай Україну з Суспільним
 16.10 Д/ф «Всесвітня Природна Спадщина. Гаваї»
 17.30 Наші гроші
 18.25, 02.35 Тема дня
 19.30 Схеми. Корупція в деталях
 19.55 Діц «Боротьба за виживання»
 21.25, 23.40, 02.25, 05.45 UA:Спорт
 21.45 Розважальна програма з Майком Шуром 16+
 22.15 Діц «Особливий загін»
 00.00 Телепродаж Тюсо
 04.00 Розскречена історія

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1»
 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 00.45, 05.20 ТСН
 09.25, 10.20 «Життя відомих людей»
 11.20, 12.20 «Міняю жінку»
 13.15 «Сімейні мелодрами»
 14.15 Т/с «Величне століття. Роксолана»
 17.10 Т/с «Наречена зі Стамбула» (12+)
 19.20 «Секретні матеріали 2019»
 20.45 Т/с «Свати - 5»
 21.45 Т/с «СидОренко-СидорЕнко» (12+)
 22.45, 00.00, 00.55 «Світ навиворіт - 10: Бразилія»
 01.10 Т/с «Центральна лікарня» (16+)

ІНТЕР

05.25, 22.05 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
 07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Інтером»
 10.00 «Корисна програма»
 11.05, 12.25 Т/с «Надія на порятунок» (16+)
 13.15 Ток-шоу «Роман з Ольгою»
 14.25, 15.20 «Речдок»
 16.15 «Речдок. Особливий випадок»
 18.00, 19.00 Ток-шоу «Стосується кожного»
 20.00, 02.40 «Подобиці»
 21.00 «Речдок. Особливий випадок. Луна війни»
 23.55 Т/с «Розвідники» (16+)
 00.50 Х/ф «Ворон» (18+)
 03.25 «Наволо М»
 05.10 «Тор Шор»

ICTV

04.05 Скарб нації
 04.15 Еврика!
 04.20 Служба розшуку дітей
 04.25 Студія Вашингтон
 04.30 Факти
 04.50 Т/с «Відділ 44» 16+
 05.40, 10.05 Громадянська оборона
 06.30 Ранок у великому місті
 08.45 Факти. Ранок
 09.15, 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
 11.00, 13.20 Х/ф «Трое амігос»
 12.45, 15.45 Факти. День
 13.30, 21.25 Т/с «Пес» 16+
 16.20 Х/ф «Хто я?» 16+
 18.45, 21.05 Факти. Вечір
 20.20 Секретний фронт Прем'єра
 22.35 Т/с «Схованки» 16+ Прем'єра
 01.25 Т/с «Володимирська, 15» 16+
 02.10 Стоп-10

СТБ

06.10 Т/с «Коли ми вдома»

09.15 Т/с «Коли ми вдома. Нова історія»
 12.10 «МастерШеф. Професіонали» 12+
 15.35 «Хата на тата» 12+
 17.25, 22.55 «Відлік часу»
 17.30 «Вікна-Новини»
 18.00 «Слідство ведуть екстрасенси» 16+
 19.00 «Битва екстрасенсів» 16+
 21.00 Т/с «Місто закоханих»
 23.00 «Вікна-Новини»
 23.45 «Зважені та щасливі» 12+
 02.10 «Ток-шоу «Зважся!» 12+

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Зона ночі
 04.10 Абзац
 06.00, 07.15 Kids Time
 06.05 М/ф «Том і Джеррі»
 07.20 Т/с «Бібліотекарі» 16+
 08.10 Т/с «Цілком таємно» 16+
 13.00 Суперінтуїція 12+
 15.00, 22.00 Т/с «Будиночок на щастя»
 16.00, 21.00 Improv Live Show 12+
 17.00, 19.00 Діти проти зірок
 23.40 Т/с «Сирена» 16+
 01.10 Т/с «Ми такі» 12+

TET

06.00 TET Мультиранок
 10.05 Х/ф «Калощі щастя»
 11.15 Т/с «Ранья пташка 2»
 12.00, 13.00, 23.00 Одного разу в Одесі
 12.30, 13.30, 21.00 Одного разу під Полтавою
 14.00, 20.00 Т/с «Королі палат»
 15.00, 18.00, 02.00 Панянка-селянка
 16.00 4 весілля
 22.00 Сімейка У
 00.00 Казки У Кіно
 01.00 Т/с «Домашній арешт»
 03.00 Теорія зради
 03.50 БарДак
 04.40 Віталка
 05.50 Корисні підказки

2+2

06.00 М/ф
 08.00 Т/с «Бессмертный» (16+)
 09.35, 18.15 «Спецкор»
 10.15, 18.50 «ДжеДАИ»
 10.55, 17.15 «Затерянный мир»
 12.55 «Месть природы»
 13.10 Х/ф «Розовая пантера» (16+)
 15.00 Х/ф «Побег» (16+)
 19.25 КУ 1/8 фінала «Динамо» - «Шахтер»
 21.25 Т/с «CSI: Место преступления» (16+)
 23.15 Т/с «Касл-8» (16+)
 01.00 «Облом.UA.»

ЧЕТВЕР, 31 жовтня

UA:перший

06.00 М/ф «Тачки проти»
 06.05 М/ф «Марин та його друзі. Підводні історії»
 06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 20.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.10, 02.00, 05.20 Новини
 06.35, 07.05, 08.05, 09.05 Доброго ранку, Країно!
 09.30 Х/ф «Еліза» 12+
 11.30, 14.15 Телепродаж
 12.00, 15.15 Енеїда
 12.30 Діц «Тайська кухня»
 13.10 UA:Фольк. Спогади
 14.30 Діц «Аромати Перу»
 16.15 Погода
 16.20 Д/ф «Всесвітня Природна Спадщина. США. Національний парк Everglades»
 17.30 #ВУКРАЇНІ
 18.25, 02.35 Тема дня
 19.30 Перший на селі
 19.55 Діц «Боротьба за виживання»
 21.25, 23.40, 02.25, 05.45 UA:Спорт
 21.45 Схеми. Корупція в деталях
 22.15 Діц «Особливий загін»
 00.00 Телепродаж Тюсо
 03.30 Разом
 04.00 Перша шпальта
 04.30 Спільно
 05.00 52 вікенди

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1»
 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 00.55, 05.20 ТСН

09.25, 10.20 «Життя відомих людей»
 11.20, 12.20 «Міняю жінку»
 13.15 «Сімейні мелодрами»
 14.15 Т/с «Величне століття. Роксолана»
 17.10 Т/с «Наречена зі Стамбула» (12+)
 19.20 «Секретні матеріали 2019»
 20.40 Т/с «Свати - 5»
 21.40 Т/с «СидОренко-СидорЕнко» (12+)
 22.30 «Право на владу 2019»
 01.05 Х/ф «Авіатор» (16+)
 04.45 Т/с «Центральна лікарня» (16+)

ІНТЕР

05.25, 22.05 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
 07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Інтером»
 10.00 «Корисна програма»
 11.05, 12.25 Т/с «Надія на порятунок» (16+)
 13.15 Ток-шоу «Роман з Ольгою»
 14.25, 15.20 «Речдок»
 16.15 «Речдок. Особливий випадок»
 18.00, 19.00 Ток-шоу «Стосується кожного»
 20.00, 02.45 «Подобиці»
 21.00 «Речдок. Особливий випадок. Луна війни»
 23.55 Т/с «Розвідники» (16+)
 00.50 Х/ф «Оселя проклятих» (16+)
 03.30 «Наволо М»
 05.10 «Тор Шор»

ICTV

04.10 Скарб нації
 04.20 Еврика!
 04.25 Студія Вашингтон
 04.30 Факти
 04.50 Т/с «Відділ 44» 16+
 05.40 Громадянська оборона
 06.30 Ранок у великому місті
 08.45 Факти. Ранок
 09.15, 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
 11.00 Секретний фронт
 11.45, 13.25 Х/ф «Темний мексиканець» 16+
 12.45, 15.45 Факти. День
 13.55, 16.20, 21.25 Т/с «Пес» 16+
 16.35 Х/ф «Згадати все» 16+
 18.45, 21.05 Факти. Вечір
 20.20 Антисоціалізм. Дайджест
 22.35 Т/с «Схованки» 16+ Прем'єра
 00.35 Т/с «Володимирська, 15» 16+
 02.15 Стоп-10

СТБ

06.35 Т/с «Коли ми вдома»
 09.35 Т/с «Коли ми вдома. Нова історія»
 12.35 «МастерШеф. Професіонали» 12+
 15.50 «Хата на тата» 12+
 17.25, 22.55 «Відлік часу»
 17.30, 23.00 «Вікна-Новини»
 18.00 «Слідство ведуть екстрасенси» 16+
 19.00 «Зважені та щасливі» 12+
 21.00 Т/с «Місто закоханих»
 23.45 «Я соромлюсь свого тіла» 16+

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Служба розшуку дітей
 03.05 Зона ночі
 04.50 Абзац
 05.45, 07.00 Kids Time
 05.50 М/ф «Том і Джеррі»
 07.05 Т/с «Бібліотекарі» 16+
 08.00 Т/с «Цілком таємно» 16+
 10.00 Ревізор
 12.50 Страсі за Ревізором
 14.50, 22.00 Т/с «Будиночок на щастя»
 16.00, 21.00 Шалена зірка 12+
 17.00, 19.00 Хто зверну? 12+
 23.50 Т/с «Сирена» 16+
 01.20 Т/с «Ми такі» 12+

TET

06.00 TET Мультиранок
 09.35 М/ф «Монстр у Парижі»
 11.15 Т/с «Ранья пташка 2»
 12.00, 13.00, 23.00 Одного разу в Одесі
 12.30, 13.30, 21.00 Одного разу під Полтавою

14.00, 20.00 Т/с «Королі палат»
 15.00, 18.00, 01.00 Панянка-селянка
 16.00 4 весілля
 22.00 Сімейка У
 00.00 Казки У Кіно
 02.00 Теорія зради
 02.50 БарДак
 03.40 Віталка
 05.50 Корисні підказки

2+2

06.00 М/ф
 08.00 Т/с «Бессмертный» (16+)
 09.35, 18.15 «Спецкор»
 10.15, 18.50 «ДжеДАИ»
 10.55 «Затерянный мир»
 13.50 Х/ф «Розовая пантера-2»
 15.40 Х/ф «Икар» (16+)
 17.15 Затерянный мир
 19.25 Т/с «Братья по крови» (16+)
 21.35, 23.10 Т/с «CSI: Место преступления» (16+)
 01.00 «Облом.UA.»
 04.15 12 тур ЧУ по футболу «Заря» - «Ворскла»

П'ЯТНИЦЯ, 1 листопада

UA:перший

06.00 М/ф «Тачки проти»
 06.05 М/ф «Марин та його друзі. Підводні історії»
 06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 01.00, 03.50, 05.10 Новини
 06.35, 07.05, 08.05, 09.05 Доброго ранку, Країно!
 09.30 Т/с «Еліза» 12+
 11.35, 14.15 Телепродаж
 12.00 Енеїда
 12.30 Діц «Тайська кухня»
 13.10 Діц «Морська кухня»
 14.30 Діц «Аромати Перу»
 15.15 UA:Фольк. Спогади
 16.15 Погода
 16.20 Д/ф «Острови. Карибські острови: Заурення за акулами»
 17.25 Схеми. Корупція в деталях
 17.55 VoxCheck
 18.25, 01.45 Тема дня
 19.30, 01.15 Розскречена історія
 20.30 Діц «Боротьба за виживання»
 21.25, 01.20, 05.30 UA:Спорт
 22.00 Перша шпальта
 23.30 Як дивитися кіно
 23.00 Х/ф «Реальність» 16+
 02.45 #ВУКРАЇНІ
 03.15 Своя земля

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1»
 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 04.20 ТСН
 09.25, 10.20 «Життя відомих людей»
 11.20, 12.20 «Одруження наосліп»
 13.15 «Сімейні мелодрами»
 14.15 Т/с «Величне століття. Роксолана»
 17.10 Т/с «Наречена зі Стамбула» (12+)
 19.20 «Секретні матеріали 2019»
 20.25, 22.25 «Ліга сміху 2019»
 00.25 Х/ф «Авіатор» (16+)
 05.15 «Світське життя. 2019»

ІНТЕР

05.25, 22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
 07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Інтером»
 10.00 «Корисна програма»
 11.05, 12.25 Т/с «Надія на порятунок» (16+)
 13.15 Ток-шоу «Роман з Ольгою»
 14.25, 15.20, 23.50 «Речдок»
 16.15 «Речдок. Особливий випадок»
 18.00, 01.40 Ток-шоу «Стосується кожного»
 20.00 «Подобиці тижня»
 03.10 «Чайка на мене. Україна»
 04.35 «Тор Шор»
 04.50 Х/ф «Всього один поворот»

ICTV

04.10 Скарб нації
 04.15 Еврика!
 04.20 Служба розшуку дітей
 04.25 Студія Вашингтон
 04.30, 01.50 Факти

04.50 Т/с «Відділ 44» 16+
 05.40 Громадянська оборона
 06.30 Ранок у великому місті
 08.45 Факти. Ранок
 09.15, 19.25 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
 10.10 Антисоціалізм. Дайджест
 11.05, 14.20, 00.00 Скетч-шоу «На трьох» 16+
 12.45, 15.45 Факти. День
 13.20 Т/с «Юрчишини» 16+
 16.25 Т/с «Вижити за будь-яку ціну» 12+
 18.45 Факти. Вечір
 20.10 Дизель шоу 12+ Прем'єра
 22.50 Т/с «Вижити за будь-яку ціну» 12+ Прем'єра
 02.20 Стоп-10

СТБ

05.55 Т/с «Коли ми вдома»
 09.40 Т/с «Коли ми вдома. Нова історія»
 12.40 «МастерШеф. Професіонали» 12+
 15.35 «Хата на тата» 12+
 17.25, 21.55 «Відлік часу»
 17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
 18.00 «Слідство ведуть екстрасенси» 16+
 19.00 «МастерШеф» 12+
 22.45 «Х-Фактор»

НОВИЙ КАНАЛ

03.10 Служба розшуку дітей
 03.15 Зона ночі
 04.30 Абзац
 05.15, 06.15 Kids Time
 05.20 М/ф «Том і Джеррі»
 06.20 Х/ф «Доктор Дулітл 2»
 08.00 Х/ф «Доктор Дулітл 2»
 09.40 Т/с «Будиночок на щастя»
 14.00, 21.40, 23.20 Екси 16+
 16.20, 19.00 Топ-модель по-українськи 16+
 01.50 Х/ф «Море спокуси» 18+

TET

06.00 TET Мультиранок
 09.35 Х/ф «Коко на всі 100»
 11.15 Т/с «Ранья пташка 2»
 12.00, 13.00 Одного разу в Одесі
 12.30, 13.30 Одного разу під Полтавою
 14.00, 20.00 Т/с «Королі палат»
 15.00, 18.00, 01.00 Панянка-селянка
 16.00 Х/ф «Ніч у музеї»
 21.00 Х/ф «Ніч у музеї 2»
 23.00 Х/ф «Монте Карло»
 02.00 Теорія зради
 02.50 БарДак
 04.30 Віталка
 05.50 Корисні підказки

2+2

06.00 М/ф
 08.00 Т/с «Бессмертный» (16+)
 09.35, 18.15 «Спецкор»
 10.15, 18.50 «ДжеДАИ»
 10.55, 17.15 «Затерянный мир»
 13.45 Х/ф «Добро пожаловать в джунгли» (16+)
 15.25 Х/ф «Загнанный» (16+)
 19.25 Т/с «Первоозчик-2» (16+)
 23.10 Х/ф «Зубастый торнадо: Время пришло!» (16+)
 00.55 Х/ф «Морские котки против зомби» (16+)
 02.20 «Облом.UA.»
 04.35 «Совершенно секретно-2016»

СУБОТА, 2 листопада

UA:перший

06.00 М/ф «Тачки проти»
 06.05 М/ф «Марин та його друзі. Підводні історії»
 06.30, 07.05, 08.05, 09.10 Доброго ранку, Країно!
 07.00, 08.00, 09.00, 21.00, 23.15, 02.00, 03.50, 05.10 Новини
 09.30 Енеїда
 10.30 Хто в домі хазяїн
 11.00 Відкривай Україну з Суспільним
 11.30, 14.45 Телепродаж
 11.45 М/ф «Дуда і Дада»
 12.55 Х/ф «Поруч з Ісусом: Йосип з Назарета»
 15.10 Діц «Тайська кухня»
 04.15 Еврика!
 17.00 Пліч-о-пліч
 17.15 Діц «Мегаполіс»
 17.45 Д/ф «Природа»

18.55 Діц «Супер-Чуття»
 19.55 Розскречена історія
 21.25 Діц «Спільноти тварин»
 22.25 Т/с «Окуповані» 16+
 23.45, 03.40 Погода
 00.00 Телепродаж Тюсо
 02.25 UA:Фольк. Спогади
 03.20 Своя земля
 04.15 Сильна доля
 05.30 Спільно

1+1

06.20 М/ф
 06.45 «Гроші 2019»
 08.00 «Сніданок. Вихідний»
 10.00, 10.35 «Імо за 100 2019»
 11.15 «Світ навиворіт - 10: Бразилія»
 12.10 Т/с «СидОренко-СидорЕнко» (12+)
 16.40, 21.30 «Вечірній квартал 2019»
 18.30, 04.05 «Розміши коміка 2019»
 20.15 «Українські сенсації 2019»
 23.25, 00.25 «Світське життя. 2019»
 01.25 «Ліга сміху 2019»

ІНТЕР

06.00 «Слово Предстоятеля»
 06.10, 01.35 Х/ф «Алгеро з вогнем»
 08.00 «Шість соток»
 09.00 «Готуємо разом»
 10.00 «Спецпроект до 75-річчя»
 11.10 Длп «Жуков. Перший Український»
 12.00, 23.35 Х/ф «Ати-бати, йшли солдати...»
 13.50 Т/с «Ні кроку назад!» (12+)
 20.00, 03.15 «Подобиці»
 20.30 Концерт «Перемога. Одна на всіх»
 03.45 «Орел і решка. Морський сезон»
 04.30 «Орел і решка. Дива світу»
 05.15 «Орел і Решка. Івлєва vs. Бєдняков»

ICTV

05.05 Скарб нації
 05.15 Еврика!
 05.25 Факти
 05.50 Особливості національної роботи
 07.30 Я знав!
 09.15 Т/с «Юрчишини» 16+
 10.20 Т/с «Вижити за будь-яку ціну» 12+
 12.45 Факти. День
 13.00 Дизель шоу 12+
 14.35 Х/ф «Пес» 16+
 18.45 Факти. Вечір
 19.10 Х/ф «Джек Річер» 16+
 21.40 Х/ф «Джек Річер-2: Не відступай!» 12+
 23.50 Т/с «Ронін»
 02.00 Т/с «Менталіст» 16+
 02.55 Стоп-10

СТБ

— Мамо, скоро батьківські збори в школі, і я хотів би анонсувати інформаційні атаки на мене.

***

— Діти, про що змушує задуматися казка «Спляча царівна»?

— Про те, що, навіть якщо спати все життя за тисячі кілометрів від цивілізації і тебе охоронятиме дракон, все одно знайдеться гад, який тебе розбудить.

***

Коли я роблю щось дурне, я згадую людей, які беруть кредити на весілля. І мені аж легше стає!

***

Мадам, у вас такі парфуми... Вони для

атаки чи для самозахисту?

***

Розмова двох подруг:

— Блін, що мені йому тепер сказати?

— Правду.

— Яку ще правду?

— Ну, не знаю... Вигадай що-небудь...

***

Леся не знала, що вона вагітна і виходить заміж. Але ж сусіди брехати не будуть.

***

Дружина каже чоловікові:

— Поки я їздила до мами, ти взагалі в квартирі не прибирав! Де у нас пилосос?

— Йди ось цією стежкою.

***

Горілка на полюванні врятувала більше звірів, ніж весь «Грінпіс» разом узятий.

***

Прибиральниця Маня, яка пропрацювала у міжнародному аеропорту 15 років, знає на 70 мовах фразу: «Куди ти лізеш, я щойно помила!»

***

— Завтра до нас приїде моя мама! Мовчання.

— Ненадовго, всього на пару тижнів! Мовчання.

— Ти чув, що я сказала? Мовчання.

— От і добре, я знала, що ти не роз-

сердишся!

Важкий подих.

— І не треба на мене кричати!!!

***

Щоб познайомитися з чоловіком, Юля не йде в театр або музей. Вона просто приходиться в супермаркет і вибирає одного з тих, хто довго вибирає пельмені.

***

— Люба, я дитину з садка привів! Сам! — Чудово! Як назвемо? Наш у школі навчається.

***

Якщо кінь вам говорить, що ви псих, то це так і є.

***

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД НАДРУКОВАНИЙ В «РИА ПЛЮС», №42

ТИЖНЕВИК «РИА ПЛЮС»
 Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «РІА плюс» №507-107 ПР, серія ТР, видане 10.08.2011 р. Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Засновник ТОВ «РІА Холдинг». Видавець з 2006 року — ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Газета є членом «Української Мережі Оголошень».

Газета є членом асоціації видавців періодичної преси України.

Тижневик «РІА плюс» доставляють за передплатою підприємствам Тернопільщини та провідним підприємствам України.

Безкоштовне розповсюдження друкованого ЗМІ оплачено рекламодавцем.
Реклама позначається реєстраційним номером та друкується відмінним від основного шрифтом. Матеріали у рубриках «Зроблено в Тернополі», «Новини компанії», «Шопінг», «Політична позиція» та «Прес-служби» публікуються на правах реклами. Редакція не завжди поділяє думки авторів та не несе відповідальності за тексти реклами й оголошень. Передрук матеріалів — тільки з дозволу редакції.
 Буквосполучення **RIA, PIA, PIA** (а також у сполученні з будь-якими словами та висловами), графічні зображення вказаного, заборонені для копіювання згідно з авторськими правами.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ
м. Тернопіль, вул. Дубовецька, 1-Б (колишній будинок офіцерів). **Працюємо 9.00-18.00.**
Поштова адреса: 46001, м. Тернопіль, вул. Дубовецька 1-Б.
Телефони редакції: (0352) **43-00-50, 43-00-56**
Телефони кур'єрської служби і передплати: (0352) **43-00-50, 43-00-56**
«РІА плюс» в Інтернеті: <http://20minut.ua>
ПРАВИЛА ПОДАННЯ ОГЛОШЕНЬ ЧИТАЙТЕ НА 3-й СТОР. БЛОКУ «РОБОТА»
 Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м. Вінниця вул. Ширшова, 3-А; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ №.194-57Р від 12.08.2009 р

Головні редактори: Наталія Бурлаку — 097-445-82-67, Мар'яна Дохват — 097-783-53-39.
Дизайн та верстка: Ольга Рагуцька
Відділ реклами: 43-00-50.
Відділ кур'єрської служби та передплати: Лілія Павлишин, 095-837-87-14.
Відділ оголошень: 098-477-12-70
 Номер набраний та зверстаний комп'ютерним центром RIA.
Рекомендована ціна 5 грн 00 коп.
 Віддруковано в друкарні «Прес Корпорейшн Лімітед», м. Вінниця, вул. Чехова, 12-А, тел. 0-432-55-63-97.

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ
 ексклюзивної рекламної агенції
ТОВ «РІА МЕДІА»:
 р/р 26002012027968
 код ЄДРПОУ — 40914460
 в ПАТ «УкрСоцбанк»,
 м. Вінниця, МФО 300023,
 свід. про реєстр. плат. ПДВ
 № 1602084500053.
 Інд. податк. номер
 409144602081.
 Передплатний індекс
22196

Тираж 27541 примірників. Зам. № 191243

КАРТОН-ПЛАСТ
 ГАЙОВА 30 ЖИВОВА 25
 КОПЕРНИКА 3 06-ТІНА 17
 15 КВІТНЯ, 15 РУСЬКА 5

ПАКУЙ ТА ВЕЗИ!

МАКУЛАТУРА
 ПОЛІЕТИЛЕН

ПІДДОНИ

ЄВРО-КУБ

тел.: 25 88 28, 52 00 50
 (067) 350 20 58, (067) 350 20 60

Погода у Тернополі

	гісметео	синоптик
СЕРЕДА, 30 ЖОВТНЯ	-1°C +6°C	-1°C +6°C
ЧЕТВЕР, 31 ЖОВТНЯ	-3°C +6°C	-5°C +4°C
П'ЯТНИЦЯ, 1 ЛИСТОПАДА	-4°C +7°C	-4°C +7°C
СУБОТА, 2 ЛИСТОПАДА	+6°C +10°C	-3°C +7°C
НЕДІЛЯ, 3 ЛИСТОПАДА	+6°C +10°C	+2°C +12°C
ПОНЕДІЛОК, 4 ЛИСТОПАДА	+9°C +12°C	+7°C +12°C
ВІТРОРОК, 5 ЛИСТОПАДА	+9°C +17°C	+8°C +18°C

НАШЕ RADIO 104.1 FM

СЛУХАЮ ЗАВЖДИ

Увага!

ЗАЧИНЕНО **ВІДЧИНЕНО**

Пункт прийому оголошень знаходиться на вул. Сагайдачного, 2 (у магазині «Преси»)

на роботі

вдома!

на природі

РАДІО П'ЯТНИЦЯ 91.2 FM

У НАС ЗАВЖДИ П'ЯТНИЦЯ!

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР

Запрошує жінок взяти участь у програмах:

СУРОГАТНОГО МАТЕРИНСТВА

- жінок віком до 35 років;
- наваність хоча б однієї здорової дитини;
- фізично і психологічно здорові;
- без шкідливих звичок.

ДОНАЦІЇ ЯЙЦЕКЛІТИН

- вік до 32 років;
- наваність хоча б однієї здорової дитини;
- задовільне соматичне здоров'я;
- відсутність спадкових захворювань;
- відсутність шкідливих звичок.

Деталі за телефоном: **098 8 580 580**

АНЕКДОТИ

«Так, хто не купив ще квіточок?» — виглянув з аудиторії викладач.

Покупець:
 — Це генемодифікована морква?

Продавець:
 — Ні, а чому ви питаєте?

Морква:
 — Так, дійсно, чому ви питаєте?

Все, чого хочеться вранці, так це з теплою посмішкою проїхати повз своєї роботи.

Під час сьогоднішньої прогулянки мій синяк під оком набрав більше 2000 переглядів...

Гроші для мене не головне у житті, тому що не може бути головним те, чого немає.

У магазині.

— Синочку, що в тебе з обличчям?
 — Та бджола сіла.
 — І вкусила тебе?
 — Не встигла, тато її книжкою вбив.

ПП Бурмака Н.П. 2 листопада 2019р. в 8-00 год.

НАДІЯ БУРМАКА

ЕФЕКТИВНЕ ЛІКУВАННЯ:

- АЛКОГОЛІЗМУ
- ІГРОМАНІЇ
- ЗАЙВОЇ ВАГИ
- КУРІННЯ

Лікування проводиться індивідуально. www.nadiya.com.ua

м. Тернопіль, вул. Занькова, 14 (гит. «Тернопіль»); тел.: (0352) 42-00-22, (067) 451-44-26, (073) 550-50-30

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР

Запрошує чоловіків взяти участь у програмі

ДОНАЦІЇ СПЕРМИ

- наваність хоча б однієї здорової дитини;
- без соматичних та спадкових захворювань;
- фізично і психологічно здорові;
- без шкідливих звичок.

Деталі за телефоном: **098 8 580 580**

Гарантуємо винагороду за участь у програмі

Заклад ліцензований та акредитований МОЗ України

Склад МАТРАЦІВ і меблів

(096) 00-111-00

Гороскоп

ОВЕН У вас буде вдалий час на роботі і навчанні, а також зміни на краще й нові можливості для зміцнення матеріального стану.

ТЕЛЕЦЬ Ваші досягнення будуть високо оцінені. Але не забувайте подякувати колегам і не перекладайте свої помилки на інших.

БЛИЗНЮКИ Це буде чудовий тиждень, ви зможете змінити світ навколо себе, якщо, звичайно, цього захочете.

РАК Ви багато працюватимете, це буде корисним для сімейного бюджету, ще й принесе неабияке моральне задоволення.

ЛЕВ. На вашому життєвому шляху можуть з'явитися нові знайомі, закрема і сумнівні, тому будьте обережні.

ДІВА Ви будете в центрі важливих подій. Успіх у професійній сфері принесе розумний консерватизм і вірність старим звичкам.

ТЕРЕЗИ Деякі проблеми залишаться в минулому, справ стане менше, хоча сил на їхню реалізацію доведеться витратити чимало.

СКОРПІОН Довідається багато нового на роботі та в навчанні. У кар'єрі драгуватиме стан невизначеності, даремно не ризикуйте.

СТРЕЛЕЦЬ Ймовірно розчарування у діловій сфері, але моральна підтримка родичів, колег та друзів допоможе прийти до успіху.

КОЗЕРІГ Сприятливий період для нестандартних рішень, пошуку нової роботи та важливих для вас підсумків.

ВОДОЛІЙ Ваші справи можуть складатися не так гладко, як планували, абстрагуйтеся від зовнішніх подій, наскільки це можливо.

РИБИ В особистому житті у вас все складеться добре. А от на роботі не надто критикуйте своїх колег і підлеглих.